

SLUŽBENI VJESNIK

MOSTARSKO-
DUVANJSKE
I TREBINJSKO-
MRKANSKE
BISKUPIJE

Mostar

S a d r ž a j :

Str.:

X. SVJETSKI DAN MIRA- 1.I. 1977..... 117

DOKUMENTI SVETE STOLICE:

1. Odluka o javnom slavljenju sv. Mise u Katoličkoj Crkvi za druge pokojne kršćane..... 125
 2. Upute o slavlju jednoga blaženika u prikladno vrijeme poslije beatifikacije..... 126
 3. Datum blagdana Bl. Leopolda Mandića..... 127
 4. Statut Papinskih Misijskih Djela..... 128

BITSKIJSKA KONFERENCIJA JUGOSLAVIJE:

- | | |
|--|-----|
| 1. Održan jesenski sabor BKJ..... | 134 |
| 2. Susret Biskupa i Provincijala..... | 138 |
| 3. Proglas svećenicima i vjernicima za svjetsku molitvenu osminu - 1977..... | 139 |

OKRUŽNICA BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR:

- | | |
|---|-----|
| 1. Dan za migrante = iseljenički dan..... | 142 |
| 2. X. Svjetski Dan Mira - 1.I. 1977..... | 142 |
| 3. Post i nemrs u 1977. Godini..... | 143 |
| 4. Vrijeme korizmene isповиједи i uskrsne pričestil | 143 |
| 5. Matrimonia Catholicorum mixti ritus..... | 144 |
| 6. Blagdan Bl. Leopolda Mandića..... | 145 |
| 7. Calendarium Missarum pro iuventute..... | 146 |
| OBAVIESTI - DILECIEZANSKA KRONTKA..... | 147 |

GUDČENIĆIMA ZA INFORMACIJE I RAZMIŠLJANJE:

- | | |
|--|-----|
| SVEĆENICI MAZDA INFORMACIJE I RAZMIŠLJANJE. | |
| 1. Problemi... velikih i malih sjemeništa i novih svećenika..... | 151 |
| 2. Ususret "Novom kršćanstvu"..... | 157 |

BOŽIĆNA POBUKA NAŠIH BISKUPA..... 165

& & & & &
& & &

TEMA ZA X. SVJETSKI DAN MIRA 1977.

"AKO ŽELIŠ MIR, BRANI ŽIVOT"

Za god. 1977. koja označuje desetu obljetnicu Svjetskog Dana Mira, Pavao VI. odabrao je temu, koja nas obvezuje da sebi postavimo pitanje: "ŽELIMO LI MI MIR?"

AKO ŽELIŠ MIR...

Nismo li se mi gotovo pomirili sa stvarnošću društva ili civilizacije bez mira?

Neki su se s tom činjenicom pomirili jer su obeshrabljeni zbog neuspjeha društvenog života i zbog povratka u barbarstvo te se u najboljem slučaju nadaju da će oblaci koji se gomilaju donijeti oluju tek poslije njih.

Drugi su pak uvjereni da je rat sa znanstvenog stanovišta nužni i strukturalni zakon povijesti, te se hladnokrvno odlučuju da s njime žive kao sa sastavnim elementom dosad nevidjene mutacije /korjenite promjene/ koju proživljava naše " patničko pokoljenje.

Neki opet, - a medju njima i neki kršćani, - ne vide za nered i nemoral koji zapljuškuju čovječanstvo drugoga rješenja do katastrofe koja se svaki dan nagovješće. U toj katastrofi oni vide zaslужenu kaznu za kolektivni grijeh čovječanstva, njegov križ i njegovo jedino spasenje.

Konačno, neki bi se rado prilagodili bilo kakvoj politici ili društvenom uređenju, samo da život dalje teče bez većih problema i, u prvom redu, bez štete za njihove interese i njihovu udobnost.

Očito ovdje se ne radi o "ustaljenom neredu", o lažnom miru, nego o istinskom miru, koji znači nešto više od stanja bez rata i koji se, kroz sukobe što se gase i ponovno javljaju, očituje u zajedničkom nastojanju i traženju društvenih, kulturnih, duhovnih vrednota, u traženju veće pravednosti, sigurnosti, zajedništva, stvaralaštva i bratstva.

O tom miru, barem ako u njega vjerujemo, ako ga želimo i ako na njegovu ostvarenju radimo, govori nam i pokazuje nam na njegovu povezanost sa životom Sveti Otac u ovoj temi za 1977. godinu.

Jer mir i život najuže su povezani kao znaci uspjehnosti i zdravstvenog stanja ljudskog društva, kao dokaz i mjera njegova rasta i napretka, kao razlog i uvjet napretka ljudske povijesti i ljudskoga spasenja.

Mir i život medjusobno su uvjetovani. Mir štiti i razvija život, život daje miru njegov sadržaj i smisao.

..... BRANI I ZAŠTIĆUJ LJUDSKI ŽIVOT

Život je najveće dobro, ono što je čovjeku najdragocjenije.

Riječ "život" nije u ovoj temi Svjetskog dana mira uzeta u svom najširem značenju tj. kao ljudsko egzistiranje u vremenu i vječnosti, nego u smislu fizičkog, ili bolje reći psiho-fizičkog života. Čovjek je, naime, po svojoj svijesti i savjesti, po svojoj slobodi i duhovnoj prirodi daleko iznad životinjskog života, u kojem takodje sudjeluje u punini.

Braniti život znači poštivati i štititi to svojevrsno živo biće, ukratko /analogno onome što je rekla enciklika "Populorum progressio" n. 14 o razvoju: "promicati svakoga čovjeka i sve ono što je u čovjeku"/ znači braniti i promicati u ljudskoj osobi, "obdarenoj izvanrednim dostojanstvom" /GS, n. 26,2/ "svako živo biće i sve što živi".

To je golem zadatak i program jer u sebi uključuje sva ljudska bića koja već žive na zemlji i koja treba da se rode, ljudi u njihovoј aritmetičkoj i globalnoj ukupnosti, kao i cjelinu psiho-fizičkog bića svakoga pojedinoga od njih.

Zar je potrebno braniti život?

Da! Jer taj život, protuslovno i istodobno, jedni cijene, uzdižu, traže i pomažu, a drugi ga osporavaju, odbijaju, napadaju, ranjavaju ili uništavaju. Nacionalna ili internacionalna solidarnost očituje se često i posvuda, diljem kugle zemaljske, npr. u pogibelji kroz koje prolaze spasioci, u liječenju bolesnika ili u evakuiranju nekog ugroženog mesta. Međutim, avioni, upotrebljeni u službi života, pretvaraju se za čas, ako je potrebno, u oružje rata.

Dugo bi trebalo nabrajati aktualne i goruće probleme koji se odnose na ljudski život. Oni se mogu sumarno i donekle arbitrarно sumirati u tri kategorije, kojima odgovaraju više ili manje tri bitna imperativa: braniti život, liječiti život i promicati život.

I. - BRANITI LJUDSKI ŽIVOT

A/ U toj skupini valja najprije spomenuti agresiju koja dovodi do smrti milijuna ljudskih bića, bila ona odrasla ili na putu da to postanu.

Tu razlikujemo tri osnovne vrste agresije same po sebi ili po svom odnosu prema miru: RAT, POBACAJ i GLAD.

Bez života nema mira. Mir je prije svega odsustvo smrти, krvoprolića, istrebljivanja, ranjavanja i uništavanja. Izgubiti život, znači izgubiti mir. Ubici život, znači ubiti mir. Život ima iste neprijatelje kao i mir.

1.- R a t

Taj prvi, najočitiji, najstariji i najopćenitiji neprijatelj života i mira jest rat. Bilo da se radi o spontanim i neredovitim sukobima, bilo da ti sukobi dobivaju značaj pravno priznate institucije za obranu egzistencije ili prava neke zajednice, svrha rata jest onemogućiti ili pobijediti protivnika pomoću oružja, koje se sve više usavršava i postaje smrtonosnije.

Ne želimo ovdje raspravljati o samom tom problemu o kojem se tako često raspravlja i na koji se odnose tolike studije, dokumenti, moralni sudovi i akcije. Podsjetimo se samo odlučnih opomena Papinskoga učiteljstva: "Rat ratu!" /Pijo XII/ i "Nikada više rata"! /Pavao VI u Organizaciji ujedinjenih naroda, 4.X. 1965/. Drugi Vatikanski Sabor, preuzimajući te dvije smjernice, kao i poziv Ivana XXIII u "Pacem in terris" traži od nas sviju da "svoje razmirice rješavamo na način čovjeka dostojniji" nego što je "staro robovanje rata" /GS, 81, 4/.

No, kako bismo mogli reći "RAT RATU!" - ili utrci u naoružavanju koje taj rat podržava ili izaziva - ako istodobno ne kažemo i "RAT SMRTI!", ako istodobno ne damo pravo života životu, ako ne učinimo sve kako bi se održao život, ljudski život /zdravlje, rast, kretanje, misao, osjećaj, djelovanje, ljubav, prenošenje i stvaranje života/ bez kojega ništa nije moguće.

Ako je rat drugo ime smrti, život je drugo ime mira.

2.- P o b a č a j

U problemu "života" nalazi se sve povezano: logički, psihološki, moralno i ontološki. Prezirati, ugrožavati, nijekati, odbačivati i ubijati život koji počinje znači izložiti preziru, nijekanju i uništenju život odraslih ljudi. Željeti - htjeti pobačaj i istodobno nijekati- odbačivati rat, jest protuslovje, kao što je i medjusobno protuslovje: odbačivati pobačaj, a promicati i navijestati rat.

Rastavljati rat i pobačaj kao dva heterogena problema, nije li to nelogično i nepravedno? Nisu li to onda dva mjerila ako jednostrano pridržavamo strogost moralne osude bilo za jedan ili za drugi od njih?

Ali to je jednak neuspješno, jer rat i pobačaj dovode sve više do mišljenja i ponašanja kao da čovjek može po volji raspolagati pravom na život i smrt. Rat prepušta samovolji jedne ljudske skupine pravo na ubijanje pripadnika protivne skupine, čak ako ovi i ne sudje luju u borbi, pravo da se izvrsgnu opasnosti po život i vlastiti pripadnici /mobilizirani ili profesionalni vojnici/ i pravo da se oni moralno obavežu na ubijanje.

Isto tako liberalizacija pobačaja prepušta majci, ocu, bračnom paru ili društvu pravo, moć, i - negdje već u čitavim državama - dužnost da se uništi život začetoga djeteta.

Načelu, zakonodavstvu i praksi pobačaja pridružuje se nova agresija na ljudski život: STERILIZACIJA, muška, ženska, pojedinačna i dragovoljna, ili kolektivna i obavezna.

Pokušali su nam pružiti mnoge dokaze, i još će po-kušati, kako bi se opravdali ti napadaji na život. Neki se od tih argumenata odnose na dramatične situacije, npr. kada se slučajevi savjesti odnose na sukob dužnosti, kada treba birati izmedju života djeteta i života majke, ili na društvenoj razini izmedju života začetoga djeteta i opravdanog straha izazvanog demografskim rastom koji može dovesti do većeg broja gladnih.

Ovdje možemo samo dotaknuti veliki problem napučenosti koji prelazi okvire ovoga teksta. Međutim, valja podsjetiti na osnovni razlog zbog kojega inzistiramo na poštivanju ljudskoga života, tj. upozoriti na neprocjenjivu opasnost lančanog istrebljenja koju sa sobom donosi nepoštivanje svetosti ljudskog života cije se strašne posljedice sve više očituju. Tu su u prvom redu kolektivna istrebljenja: genocidi, etnocidi, pogromi, krematorijski logori polaganog umiranja ili eugenički postupci, fakultativni ili obavezni, koji idu za istrebljenjem: staraca, neizlječivih bolesti, fizičkih ili mentalnih invalida, ili pak nekih rasnih, ideoloških i religioznih skupina, a da ne govorimo o genetskim manipulacijama i modifikacijama koje nisu poznate širem općinstvu.

Uostalom, teoretičari i politički pobornici sviju diskriminacija, odnosile se one na rasu, boju kože, spol, naciju, klasu, ideologiju ili vjeru, služili su se istim argumentima i distinkcijama što se navode danas da bi se opravdalo uništenje u zametku života djece koja su neželjena ili se smatraju nepoželjnima. Sve je to povezano i u poštivanju i u preziranju života od uništenja zametka do genocida.

Napokon, kako da prijedjemo šutke preko raznih vidova toga nepoštivanja ili prezira života o kojemu na dramatski način govore svakodnevne kronike štampe, radija i televizije, kao što su razni teroristički čini, sabotaze, atentati, oružani napadi, ubojstva i samoubojstva.

3.- G l a d

Javno je mnjenje, ima više od 20 godina, uzbudjeno problemom nerazvijenosti i posebno problemom gladi u svijetu. Međutim, iz raznih razloga danas se težište interesa nalazi /što je, uostalom, i pozitivno/ na socio-kulturnim i političkim aspektima razvoja više nego na žrtvama ljudskih života, koje uzrokuje glad, neishranjenost ili zed. U posljednjih deset godina znansveno je utvrđena ozbiljnost problema vode kao i skandal rasipanja i pretjeranog trošenja onoga što bi trebalo uzdržavati i spasavati život.

"BRANI ŽIVOT!". Taj imperativ naše teme za god. 1977. morao bi pridonijeti tome da se ponovno skrene pažnja na tu krivičnu neodgovornost zemaljama koje se nalaze u povlaštenom položaju, ali i nekim međunarodnim institucijama kako im se ne bi trebao uputiti prigovor što ga je Krist uputio bogatašu zbog Lazara /Lk 16,20/ i kako se ne bi stvorila nova opasnost za mir, jer ranjavati život znači ranjavati mir.

B/ BRANI LJUDSKI ŽIVOT OD ONOGA ŠTO GA RANJAVA, OSLABLJUJE ILI OBESČAŠĆUJE!

Medju agresijama koje obično ne dovode do ubojstva, ali koje predstavljaju "povredu cijelovitosti ljudske osobe", Koncil navodi: sakacanje, tjelesna i moralna mučenja, psihološke prisile, sve što vrijedja ljudsko dostojanstvo, kao što su neljudski uvjeti života, samovoljna hapšenja, deportacije, ropstvo, prostitucija, trgovina bijelim robljem ili mlađeži, zatim nedostojni uvjeti rada, kada se s radnicima ne postupa kao sa slobodnim i odgovornim osobama, nego kao s običnim sredstvom zarade; svi ti i njima slični postupci sigurno su sramotni već sami po sebi, i dok truju ljudsku civilizaciju, više kaljaju one koji tako postupaju nego one koji tu nepravdu trpe, i protivne su Stvoriteljevoj časti /GS, br. 27,3/.

Pavao VI. preuzeo je i upotpunio dijagnozu toga nabranjanja: "nasilje, represalije, terorizam, policijske torture, trgovanje drogom, otimanje ljudskih osoba..." /generalna audijencija od 25. ožujka 1970./.

Posebnom snagom on osuđuje torturu: "Imamo bolnu dužnost da ljudi dobre volje podsjetimo na neke činjenice koje se zbivaju na pozornici današnjega svijeta... Na primjer tortura. O njoj se govori kao o nekoj epidemiji, proširenoj po raznim dijelovima svijeta... Tu torturu, tj. okrutne i nečovječne policijske postupke radi dobivanja priznanja od zatvorenika, valja u svakom slučaju osuditi. Ona se ne može dopustiti... čak ni pod izgovorom vršenja pravde i zaštite javnoga reda... Valja je javno žigosati i ukinuti. Ta, ona je uvreda i povreda ne samo fizičkog integriteta nego i dostojanstva ljudske osobe. Ona ruši smisao i uzvišeni značaj pravde i stvara neumoljivu i zaraznu atmosferu srdžbe i osvete...." /generalna audijencija od 21. listopada 1970./.

Na koncu, kako da ne spomenemo i teške povrede integriteta ljudske osobe u mnogim zemljama koje se odnose na krivični i kazneni postupak, kao što su: samovoljna sudjenja i hapšenja, nezakonite procedure, produženo lišenje slobode u zatvorima, loši prehrambeni, zdravstveni i društveni uvjeti života zatvorenika i njihovih obitelji, neljudska preslušavanja i istrage, tjelesno kažnavanje, pranje mozda, i t.d.

Posebno se valja osvrnuti na psihijatrijske bolnice i na sve postupke koji nastoje dovesti do psihičke dezintegracije pojedinih osoba i prisiliti ih da čak pristanu uz sistem koji ih tlači.

Takvi fizički napadaji na slobodu postaju u naše dane sve brojniji. Ovamo idu i razne otmice, uzimanje talaca i skretanje aviona, droga, alkohol i slična sredstva kojima se ljudi truju.

Povezanost izmedju mira i poštivanja života javlja se u svem svojem sjaju. Može li neko drustvo ili neka nacija živjeti u miru ako se povredjuje integritet njezinih "misaonih udova" i nasiljem nad njihovim razumom, voljom i uvjerenjem?

II.- LIJEČITI ŽIVOT

Trebalo bi mnogo toga reći i učiniti u okviru teme za godinu 1977. o odnosu mira prema ljudskom životu na području održavanja života /GS, 51/. Većina suvremenih država ima svoje ministarstvo zdravlja. Boriti se protiv bolesti, prodljiti ljudski vijek i uvećati nadu života, bdjeti nad udesom nemoćnih i invalida, stalno poboljšavati uvjete higijene, stanovanja i prehrane, sve to znači stvarati klimu vredrine i mira. Pastoralna Konstitucija "Radost i nada" pobliže navodi osnovne suvremene zahtjeve "istinskoga ljudskoga života" /GS, 26,2/.

III.- PROMICATI ŽIVOT

Isto vrijedi i za ono što se odnosi na promicanje života, na problem njegova odgovornog prenošenja /GS 51,3/, na razne kulturne probleme... "Pojedinci i grupe teže za punim i slobodnim životom, dostoјnjim čovjeka" /GS 9,3/. U tom nastojanju oko poboljšanja "kvalitete života" posebno mjesto zauzima sve ono što se danas svrstava pod pojam "ekologije", kao što je na pr. pravilan odnos čovjeka prema prirodi, uređenje ljudske okoline, razvoj i progmat fizičkih i estetskih mogućnosti čovjeka, nastojanje da se potrošački mentalitet nadvlada novom ljestvicom vrednota i idealom koji je viši od idealisa sebičnih zadovoljstava.

I tu se očituje povezanost s mirom. Pročitajmo, na pr. divnu definiciju pravoga društvenoga života u miru, u enciklici "Pacem in terris" /paragrafi 35 - 38 i 45/ "Život u društvu mora se smatrati prvenstveno stvarnošću duhovnoga reda" /par. 36/. Tada se ljudi "otvaraju duhovnim vrednotama..., a njihovi odnosi s Bogom javljaju se kao ono što je bitno u životu, u intimnom životu koji se proživljava u skrovitosti duše i u zajedništvu s drugima" /Pacem in terris, paragraf 45/.

Ove misli dovode našu temu do njezina vrhunca i svrhe u svjetlu i milosti uskrsloga Krista i vremenskog i duhovnog spasenja što ga On donosi svijetu danas, kao što je to činio u prošlosti i kao što će to činiti u budućnosti.

U SVJETLU VJERE

Ovdje ćemo spomenuti samo neke smjernice i upute. Opširnije je ta tema /"Mir i život"/ obradjena u drugim pripremnim dokumentima za Svjetski Dan Mira 1977 /Biblijski navodi, prigodna votivna misa, tekstovi crkvenog učiteljstva/.

Da bismo zaključili i osvijetlili prethodne misli, navodimo neka objašnjenja i upute.

1.- Bog je život i jedini Učitelj života i smrti /Mldr 16,13/. Taj život, podijeljen u ljubavi izmedju triju božanskih osoba, daje Otac kao krunu stvaranja. "Rastite i množite se" /Post 1,28/. Isti život, koji je bio upropošten grijehom, ali spašen i pobožanstvenjen Otkupljenjem njegova Sina, Riječi života /l Iv 1,1/, uskršnua i života..., puta, istine i života /Iv 14,6/.

Isus Krist daje ljudima poput rijeke /Iv 7,37/ i poput kruha /Iv 6,33/ u Duhu i po Duhu Svetome /Iv 3,5/.

To je život, proizašao iz Boga, koji počinje i utječi u vremenu, u životu tijela /Riječ je tijelom postala - Iv 1,14/. Odатle proizlazi i njegova neprocjenjiva vrijednost. "Ljudski je život svet" /Mater et Magistra, AAS, 53 - 1961. str. 447/.

Za taj život, čiji je Bog stalan i nepresušiv izvor, Gospodin povjerava čovjeku odgovornost i službu.

2.- Ovo objašnjenje uglavnom rješava prvo protuslovlje iz prethodnih stranica. Tu se, naime, život javlja kao apsolutna vrijednost jer ga čovjek ni u kojem slučaju ne može uništiti. Kako se onda to može uskladiti s Kristovim stavom: "Tko bude nastojao da spasi svoj život, izgubit će ga" /Lk 17,33/ i sl. "Nema veće ljubavi od ove: položiti život za svoje prijatelje" /Iv 10,11/. "Krist je umro za naše grijehu" /1 Kor 15,13/. "On nas je oslobođio uz cijenu svoje krvi" /Otkr. 1,5/. Čitav Novi Zavjet obrađuje tu objavu.

Jedno je ubijati, a drugo umirati i podnijeti smrt da bi se spasio tjelesni ili duhovni život drugih. "Isus je dao svoj život za nas, i mi moramo davati život za svoju braću" /l Iv 3, 13/. Ljudski je život stvoren po uzoru na božanski život; on se, dakle, ne čuva sebicno, nego se daje.

Dajući se, on se ne gubi. Tjelesni život nije apsolutna vrijednost. On je podredjen vječnom životu koji je započeo već ovdje na zemlji. Izgubiti tijelo ne znači izgubiti svoje biće.

Ipak tjelesni život ima veliku vrijednost s obzirom na svoje ishodište, svoju funkciju i posredništvo u srcu svemira, tako da njegovo uništenje i povrede njemu nanesene predstavljaju veliko i ozbiljno zlo. Jedino plemenitost, važnost i nužda stvari i ciljeva kojima treba služiti, ili ih braniti, mogu opravdati i ozakoniti opasnost i žrtve kojima se čovjek izlaže, kao što su zaštita i obrana slabih i nedužnih, opasnost zaraze u njegovovanju bolesnika, mučeništvo radi svjedočenja vjere i t.d. Dati svoj život za bližnjega ne znači oduzeti ga Bogu, nego vratiti mu vlast nad njim. Tako nestaje spomenutog protuslovlja.

3.- Svjetlo vjere zaštićuje ljudski život od njegove vlastite negacije.

"Valja braniti život; život je najveće dobro". Iz te tvrdnje proizlazi za mnoge od naših suvremenika i za mnoge od nas napast da zaključimo: fizički život jest jedino dobro. Valja ga, dakle, sačuvati i braniti pod svaku cijenu. Imamo samo taj život, govore nam dvije tisuće godina nakon Korinćana, čije riječi navodi sv. Pavao: "Ako zbilja mrtyvi ne uskršavaju, jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umrijeti" /1 Kor 15, 32/.

U toj se rečenici ogleda suvremeni hedonizam i materializam, sav mentalitet potrošačkog društva, sav nacionalni i internacionalni maltuzijanizam u vezi s regulacijom porodjaja, ali i u vezi s ekonomskim, političkim i socijalnim stvarovima prema kojima valja, stajalo to što mu drago, spasiti povlašteni položaj bogatih naroda.

Njihova bi se deviza mogla označiti riječima: "Neka nas je malo, da bismo imali više!".

Ostro svjetlo Evanjelja zaštićuje život čuvajući ga od idolatrije života i tijela,, od straha življenja, od odbijanja služenja i izlaganja opasnosti u službi drugih ljudi i zajednice.

Činjenica Kristove muke i fizičke smrti oslobadja današnjeg čovjeka od prisile obilja. Život ne izgleda nikada tako svet kao onda kada se žrtvuje.

4.- Svjetlo vjere rješava, na koncu, i drugu poteškoću koja proizlazi iz "cijene života", poteškoću koja se odnosi na moralne stavove što ih valja usvojiti. To u prvom redu vrijedi za pastoralno područje, posebno za problem rata i pobačaja.

Na koji način valja poštivati život onako kako to Crkva traži, u svijetu koji se nalazi u jeku mutacije i želje za oslobođenjem nagona? Na koji način valja svjedočiti? Kako izdržati? Kako riješiti situacije u koje je umiješano toliko nekršćanskih, a često i neljudskih činilaca? Kako sve to pomiriti sa apsolutnim, s univerzalnošću objektivne božanske zapovijedi čiju neposrednu i brzu primjenu Crkva od nas traži /kao na pr. u gradjanskoj borbi protiv pobačaja/?

Čini se da nam i tu mисао вјере и искуство Цркве pružaju ozbiljna sredstva za rješenje.

U prvom redu u onome što se tiče protivnosti ili napetosti između objektivnog moralnog zakona i subjektivne savjesti. U stvari, kakvi god bili osobni putevi sazrijevanja o kojima jedino Gospodin može dati konačni sud, ima graniča preko kojih čovjek, objektivno gledajući, ne može prijeći. Moralni zakon treba da to potvrdi kao uvjet svake etičke vrednote.

Što se tiče "trenutka" u kojemu valja primijeniti božanski zakon "Ne ubij!", valja učiniti sve kako bi to moglo biti sada i odmah. To je moguće postepenim osvajanjem "terena", ali kada će se moći spojiti svi ti otocići vjernosti božanskom zakonu? Kada će oni postati jedinstveni i homogeni "teren"? Kada će rat prestati da bude opravdano i pravno sredstvo za rješavanje sukoba, što neprestano i uporno zahtijevaju Crkva i Papa? Kada će se pobačaj prestati prakticirati i hvaliti?

Jedino Bog to zna. U medjuvremenu, kršćanin će naći uporišta i nadu u kršćanskom shvaćanju povijesti i vremena. "Mi smo "već" istodobno u vječnom Kraljevstvu. Ono je već "medju nama" /Lk 17,21/, ali "još" nije potpuno ostvareno. Ono se gradi postupno, na neujednačen i nepredvidiv način. Stoga se ne trebamo čuditi sporosti javnoga mnijenja da shvati, prihvati i primijeni način života koji je dostojni čovjeka, ali se ne smijemo ni s time pomiriti. Nema mjesta ni obeshrabrenju, ni kapitulaciji, ni nestrpljivosti, ni preuzetnosti. Kršćansko djelovanje i nastojanje oko mira i života, kao i na svim ostalim područjima, nalazi se na liniji vjernosti čovječanstvu, i to čovječanstvu koje se nada.

1.- SVETI ZBOR ZA NAUKU VJERE

O D L U K A

O JAVNOM SLAVLJENJU SVETE MISE U KATOLIČKOJ CRKVI
ZA DRUGE POKOJNE KRŠĆANE

Sveti Zbor za nuku vjere dne 27. srpnja 1976. svojim brojem Prot. nr. 226/65 dostavio je Predsjednicima BK primjerak ODLUKE Sv. Zbora o misi, koja se ima javno slaviti u Katoličkoj crkvi za druge pokojne kršćane.

Odluka u hrvatskom prijevodu glasi:

"U raznim krajevima se dogadja, da se od katoličkih službenika traži slavlje mise za pokojnike, koji su bili kršteni u drugim Crkvama ili crkvenim zajednicama, osobito tada, kada su pokojnici katoličku vjeru posebno odano cijenili i častili ili kada su obavljali javne službe na korist čitave gradjenske zajednice.

Što se tiče privatnih misa, ne postoji, kao što je poznato, nikakve poteškoće, da se za te pokojne osobe te mise slave. Naprotiv, iz mnogo razloga, na pr. pobožnosti, prijateljstva, zahvalnosti, i t.d. mogu se i preporučiti, jer se ne protivi nikakva zabrana.

Što se pak tiče javnoga slavlja mise postojeća uredba određuje, da se ne slave za one, koji su preminuli izvan potpune zajednice s Katoličkom Crkvom.

Pošto su danas promijenjene vjerske i društvene prilike, koje su preporučivale spomenute odredbe, s raznih strana pitan je ovaj Sveti Zbor, može li se u određenim slučajevima i jasnja misa slaviti za ove pokojnike.

U tom pogledu, Oci Sv. Zbora za nauku vjere, na svom redovitom zboru dne 9. lipnja 1976., pošto su sve u redu pretrudili, donesuće ovu odluku:

1. Postojeći red s obzirom na slavlje javnih misa za pokoj drugih kršćana i ubuduće se mora obdržavati kao opće pravilo, a to i radi dužnog obzira prema savjesti takvih pokojnika koji katoličku vjeru nisu potpuno isповijedali.

2. Od ovog općeg pravila može se odstupiti, do objave novog kodeksa, kad god se doista ujedine slijedeći uvjeti:
a/ da se javno slavlje mije izričito traži od rodbine, prijatelja ili podložnika pokojnika iz čisto vjerskoga razloga,
b/ i da po sudu Ordinarija ne postoji sablazan viernika.

Ova dva spomenuta uvjeta lakše se mogu ustanoviti, ako se radi o braći istočnih Crkava, s kojima postoji uža, iako ne potpuna veza u vjerskim stvarima.

3. U tim slučajevima može se slaviti javna misa, ipak pod tim uvjetom, da se u euharistijskoj molitvi ne spomene ime pokojnika, jer to spominjanje prepostavlja potpunu zajednicu s Katoličkom Crkvom.

Ako su s katoličkim vjernicima, koji sudjeluju kod misnog slavlja, prisutni drugi kršćani, što se tiče zajedništva u svetim stvarima, neka se što vjernije obdržavaju odredbe o tom predmetu donesene od Drugog Vatikanskog Sabora i od Svetе Stolice.

Vrhovni svećenik, Papa Pavao VI na prijemu potpisanih kardinala predstojnika Svetoga Zbora za nauku vjere, dne 11. lipnja, ukidajući koliko treba kan. 809 /zajedno s kan. 2262, § 2, n.2/ i 1241, bilo što protivno da ne smeta, spomenuto odluku Otaca držao je valjanom, odobrio i naredio, da se objavi.

U Rimu, iz palače Sv. Zbora za nauku vjere,
dne 11. lipnja 1976.

Franjo Kard. Šeper, s. r.
predstojnik
+ p. Hier. Hamer, o.p. s.r.
tajnik

2.- SVETI ZBOR ZA SAKRAMENTE I BOGOŠTOVLJE
Prot. br. CD 967/76.

J U G O S L A V I J I

Na traženje preuzvišenog gospodina Franje Kuhamića, nadbiskupa zagrebačkog i predsjednika Zbora biskupa Jugoslavije, pismom danim dne 25. lipnja 1976. snagom ovlasti udijeljenih ovom Svetom Zboru od Vrhovnog svećenika Pavla VI, dobrostivo dopuštamo, da se u svim biskupijama Jugoslavije liturgijsko slavlje u čast blaženoga LEOPOLDA MANDIĆA, prema "Uputama o slavlju jednog blaženika u prikladno vrijeme poslije proglašenja blaženim", priloženim ovoj odluci, može obavljati kroz jednu godinu.

Bilo što protivno neka ne smeta.

Iz palače Svetoga Zbora za sakramente i bogoštovlje, dne 10. srpnja 1976.

Jakov R. Kard. Knox, s.r.
prefekt,
Antun Innocenti, s.r.
nasl. nadb. Aeclanen. tajnik

SVETA KONGREGACIJA ZA BOGOSLUŽJE

N O R M E

O SVEČANOSTIMA KOJE SE OBICAJAVA ODRAZATI U ČAST SVECA ILI BLAŽENIKA U PRIKLADNO VRIJEME NAKON KANONIZACIJE ILI BEATIFIKACIJE.

1. Za svečanosti, koje se u čast kojega sveca ili blaženika običavaju slaviti u prikladno vrijeme nakon kanonizacije ili beatifikacije, traži se posebni indult Svete Kongregacije za bogoslužje.

2. Na pojedine dane ove svečanosti dopuštaju se votivne mise o novom svecu ili blaženiku, osim dana navedenih u tablici prema redu prednosti u brojevima 1 - 4 /Opće norme o lit. godini i kalendaru, br. 59, I/.

Ove mise imaju Slavu, Credo se može uzeti prema Ins. Gen. Missalis romani, nr. 44.

3. Na ove dane može se uzeti Časoslov o novom svecu ili blaženiku, kojim se izvršuje obvezni božanski oficija /cfr. Institutio generalis de Liturgia Horarum, n. 245/.

4. Prikladno je da se svečanosti posljednjeg dana zaključe himnom "Tebe Boga hvalimo".

Ako se služi votivna misa novoga sveca ili blaženika, himan "Tebe Boga hvalimo" pjeva se pošto se podijeli sv. pričest /može se izostaviti zadnji dio himna, i to od verza "Spasi puk svoj" sve do konca/.

5. Vjernici, koji su ispovjedjeni primili svetu pričest te na nakanu Sv. Oca izmolili Očenaš ili Zdravo Mariju ili bilo koju drugu molitvu i pobožno posjetili crkvu ili javni oratorij, u kojima se vrše svečanostima njima u čast, i tamo izmole Očenaš i Vjerovanje, mogu jednom dobiti potpuno oproštenje. Onima pak, koji skrušenim srcem u isto vrijeme pobožno obave navedeni posjet, podjeljuje se djelomično oproštenje /Sacra Poenitentiaria Apostolica, die 12 Septembris 1968. N. 1528§68/R/.

Iz palače Sv. Kongregacije za bogoslužje, dne 15. listopada 1972.

Arturus kard. Tabera, prefekt,
A. Bugnini, Archiep. tit.
Dioclet., tajnik

3.- SVETI ZBOR ZA SAKRAMENTE I BOGOŠTOVLJE

Prot. Nr. CD/968/76.

J U G O S L A V I J I

Na traženje preuzvišenoga gospodina Franje Kuhamića, nadbiskupa zagrebačkog, predsjednika Zbora biskupa Jugoslavije, pismom danim dne 25. lipnja 1976. snagom ovlasti udijeljenih od Vrhovnog svećenika Pavla VI ovom Svetom Zboru, dobrostivo dopuštamo, da se liturgijsko slavlje blaženoga LEOPOLDA MANDIĆA u v r s t i u k a l e n d a r s v i h b i s k u p i j a i d, se svake godine obavlja dne 12 SVIBNJA kao obvezatan spomendan.

4.- STATUT PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

Sveti Zbor za Evangelizaciju Naroda ili za Širenje Vjere dne 1. svibnja 1976. objavio je novi STATUT Papinskih misijskih djela, a koji je Statut odobrio "ad experimentum" na tri godine Sv. Otac Pavao VI 10. travnja t.g. Statut je pripreman više godine, posebno od 1968. godine, i plod je mnogostrukih nastojanja. Odobravajući ga na tri godine Sv. Otac dao je ovlast Svetom Zboru za Evangelizaciju Naroda da sama Kongregacija može produljiti rok trajanja Statuta, dok ne dodje konačno odobrenje.

Statut ima tri člana: I. Centralna uprava, i II. Četiri Papinska misijska djela, a u završnom III. članu donosi neke opće napomene, te u prilogu dodaje kratke povijesne podatke o četiri Papinska misijska djela.

Član I.- UPRAVA

I.- CENTRALNA UPRAVA

1.- Papa vrši svoju vlast nad Papinskim misijskim djelima posredstvom Svetе kongregacije za evangelizaciju naroda kojoj je Drugi vatikanski sabor povjerio upravu i ravnjanje misijske suradnje /Ad Gentes, 29/. U upravi te kongregacije univerzalni episkopat predstavlja nekoliko njegovih članova.

2.- Iako Papinska misijska djela zavise od Kongregacije za evangelizaciju naroda, ona ipak imaju svoju unutarnju autonomiju i ravnaju se po svojim vlastitim statutima.

3.- Vrhovni komitet "budno pazi da se svako Papinsko misijsko djelo razvija ispravno i djelotvorno u granicama svoga djelovanja, i rješava poteškoće koje bi mogle nastati medju Djelima" /Motu Proprio "Decessor Noster", 24. lipnja 1929. br. V/.

Kardinal prefekt Svetе kongregacije za evangelizaciju naroda mu je predsjednik. Tajnik Svetе kongregacije mu je po svojoj službi potpredsjednik.

Članovi Vrhovnog odbora jesu: generalni tajnici i jedan delegat od svakog pojedinog Papinskog misijskog djela.

Generalni podtajnik Djela za širenje vjere prisustvuje na sjednicama u svojstvu "aktuara".

4.- a/ Papinsko misijsko djelo za širenje vjere, Papinsko djelo svetog Petra apostola i Papinska misijska zajednica imaju jedinstveno Vrhovno vijeće sa sjedištem u Rimu pri Svetoj kongregaciji za evangelizaciju naroda.

b/ Tajnik ove Kongregacije im je po svojoj službi predsjednik, i predstavlja dikasterij.

c/ Vrhovno vijeće sačinjavaju slijedeći članovi: predsjednik, generalni tajnici svih četiriju Papinskih misijskih djela, nacionalni direktori Djela za širenje vjere, Djela svetog Petra apostola, i Misijske zajednice, podtajnici Vijeća za javne poslove Crkve, Svetе kongregacije za biskupe i Svetе Kongregacije za Istočne Crkve, eventualno nekoliko savjetnika koje imenuje s posebnim naslovom Svetu kongregaciju za evangelizaciju naroda.

d/ Kolegijalnost i univerzalnost Vrhovnog vijeća očituje se prisutnošću Nacionalnih direktora u svojstvu delegata svojih dotičnih Crkava. Dobro univerzalne misije bit će uvijek njihova prva briga.

e/ Svako od tri Djela ima svoje međunarodno tajništvo kojim upravlja generalni tajnik, imenovan na pet godina od Svetе kongregacije uz prethodnu konsultaciju s nacionalnim direktorima. Taj se mandat može ponoviti.

f/ Vrhovno vijeće održat će svoju redovnu godišnju sjednicu u svibnju, na kojoj će:

- odlučiti o raspodjeli fondova koje su sakupile Nacionalne uprave,
- raspravljati o normama za dijeljenje pomoći,
- proučavati pastoralne metode Papinskih misijskih djela,
- rješavati probleme njihova organiziranja.

Pozivaju se svi članovi Vrhovnog Vijeća da prisustvuju na tom zasjedanju.

g/ Generalni tajnici Djela za širenje vjere i Djela svetog Petra apostola, predložit će Vrhovnom vijeću plan za razdiobu redovne i izvanredne pomoći. Oni će mu isto tako podnijeti godišnji izvještaj o primljenim fondovima i o dodijeljenoj pomoći tijekom prethodne godine.

h/ Određujući pravila za razdiobu pomoći, Vrhovno vijeće će se držati općih smjernica Svetе kongregacije za evangelizaciju naroda. Ujednačena razdioba pomoći - svakom prema vlastitim potrebama - i djelotvorna, to jest određena da služi promišljenom misijskom pastoralu, pretpostavlja temeljitu informaciju i razmatranje mišljenja koja iznesu zainteresirane Biskupske konferencije i stručnjaci u tom predmetu.

i/ Vrhovno vijeće podržavat će kontakte i suradnju medju Nacionalnim upravama. Susreti, bilo na međunarodnom bilo na pokrajinskom nivou, pružit će priliku odgovornom nacionalnom osoblju da razmijene svoja gledišta, informacije i iskustva, da se tako svaki mogne obogatiti dodrom s drugim i da bude potaknut na preispitivanje i trajno obnavljanje vlastitih metoda rada.

j/ Vrhovno vijeće može izraditi svoj unutarnji pravilnik da bi sigurnije postiglo svoje ciljeve.

5.- a/ Djelo svetog djetinjstva ili Misijskog djetinjstva provizorno, dok se ne ujedine Vrhovna vijeće ima svoje vlastito. Vrhovno vijeće kojemu predsjeda Tajnik Svetе kongregacije za evangelizaciju naroda.

b/ Generalnog tajnika imenuje ova Svetă kongregacija, uz prethodnu konzultaciju s Vrhovnim vijećem, na razdoblje od pet godina. Mandat mu se može ponoviti.

c/ Ovo Vrhovno vijeće sačinjavaju: predsjednik, generalni tajnik, nacionalni direktori Djela, tri člana odbora izvještilaca, za koje je poželjno da budu svjetovnici. Njih imenuje Vrhovno vijeće.

d/ Vrhovno vijeće održat će redovnu godišnju skupštinu. Ono ima na svom području istu vlast i radi na istom zadatu kao i Vrhovna vijeće drugih triju Papinskih misijskih djela.

e/ Vrhovnom vijeću pomaže odbor izvjestilaca, to jest osobe koje su zadužene da ispituju molbe za pomoći i da predlažu plan za razdiobu pomoći.

II.- NACIONALNE I BISKUPIJSKE UPRAVE

6.- a/ U svakoj državi bit će osnovano jedno Nacionalno vijeće i jedna Nacionalna uprava četiriju Djela, na čelu s Nacionalnim direktorom. Njega imenuje Sveta kongregacija za evangelizaciju naroda, na prijedlog mjesne Biskupske konferencije, na pet godina. Mandat mu se može ponoviti.

b/ Nacionalno vijeće Papinskih misijkih djela sačinjavaju:

- nacionalni direktor,
- nacionalni tajnici različitih djela,
- biskupijski direktori ili njihovi delegati, kad je njihov broj previše velik.

Sastav Nacionalnog vijeće može se formirati na različite načine samo se traži da budu u njemu zastupljeni na ujednačen način, predstavnici Nacionalnih uprava i biskupijskih delegata.

c/ Svake godine Nacionalni direktor podnijet će finansijski i moralni izvještaj Nacionalnom vijeću o djelatnostima različitih Djela.

d/ Nacionalno vijeće ispitatiće i odobriti finansijski izvještaj: ulaze i izlaze, troškove administracije i animacije za što je dala ovlast Nacionalna uprava i Dijecezanske uprave. Ono će odrediti i program djelatnosti Djela bilo za područje animacije bilo za organiziranje kolekta.

e/ Svake godine Nacionalni direktor podnijet će generalnim tajnicima Djela finansijski i moralni izvještaj o djelatnostima Djela u njegovoj zemlji.

f/ Svake godine će podnijeti takodjer analogan izvještaj mjesnoj Biskupskoj konferenciji po posredniku Biskupske komisije za misije.

g/ Pošto se odbiju nužni troškovi koje su ostvarile Nacionalne i Biskupijske uprave, sredstva koja su sakupile Nacionalne uprave za sveopće misije bit će u potpunosti predana na raspolažanje generalnim tajništvoima Djela.

h/ Nacionalno vijeće može izraditi šire razradjene pravilnike da se dobro organizira njegov rad i djelatnost Djela.

i/ Ako mjesne prilike zahtijevaju, Djelo svetog Djetinjstva može imati vlastito Nacionalno vijeće.

Nacionalnog direktora imenuje Sveta kongregacija za evangelizaciju naroda, na prijedlog mjesne Biskupske konferencije, na pet godina. Mandat mu se može ponoviti.

Funkcije ovog Nacionalnog vijeća su iste kao i Nacionalnog vijeća gore spomenutih Djela.

j/ S obzirom na biskupski karakter Papinskih misijkih djela, Nacionalna vijeća će nastojati da se njihove djelatnosti uključe u cjelokupni biskupijski i medjubiskupijski misijski pastoral, da bi se osiguralo skladno jedinstvo i razvoj.

Premda će čuvati svoju posebnost, Papinska će misijske djela izbjegavati da se adju na rubu pastoralnog života u biskupijama i da stajaju paralelne strukture. Djela će se držati općih smjernica Biskupske komisije za misije /Motu Proprio Eccl. Sanctae, III, 9,11 i Instrukcija Quo Aptius, A/. Ako postoji Nacionalno misijsko vijeće kao organ spomenute Komisije, Papinska misijska djela bit će u njemu zastupljena zbog svoje važnosti. Ovo će im Vijeće pomagati u ostvarivanju njihovih dužnosti i dat će prvenstvo njihovim ciljevima.

7.- U svakoj biskupiji Biskup će imenovati, najrađije pošto se savjetovao sa Nacionalnim direktorom, biskupijskog direktora Papinskih misijkih djela, i to samo jednoga, ako je moguće, za sva četiri djela. Takodjer je poželjno da taj direktor bude istodobno biskupski delegat za misije /Eccl. Sanctae, III, 4/.

b/ Biskupijski direktor, uz pomoć svojih suradnika, stoji na usluzi Biskupu i pomaže mu u davanju općeg misijskog zamaha u biskupijskom i pastoralnom životu.

c/ Prilozi vjernika, prikupljeni za sveopće misije, bit će u potpunosti poslani Nacionalnoj upravi, a ne mogu biti upotrijebljeni u druge svrhe.

ČLANAK I.: ČETIRI PAPINSKA MISIJSKA DJELA

I.- PAPINSKO MISIJSKO DJELO ZA ŠIRENJE VJERE

1.- Djelo za širenje vjere, u uskoj suradnji i savršenoj slozi sa Djelima Svetog Petra Apostola i Svetog Djetinjstva, ima cilj:

a/ Buditi zanimanje za sveopću evangelizaciju na svim područjima Božjeg naroda: u obitelji, u osnovnim zajednicama, u župama, u školama, u pokretima, u društvinama, tako da čitava biskupija postane svjesna svoga sveopćeg misijskog poziva.

Da bi se postigao taj cilj, potrebno je unaprijed pripremiti solidnu župsku organizaciju.

b/ Promicati u kršćanskim zajednicama misijska zvanja, međusobnu duhovnu i materijalnu pomoć među Crkvama.

Doprinosi kršćana iz čitavoga svijeta omogućit će ovom Djelu da izradi program za pomoć svim Crkvama na misijskim područjima, da im na redovit način pomaže u njihovim životnim potrebama.

2.- Djelo razvija svoju djelatnost preko cijele godine, a pojačava je u mjesecu listopadu, kad je i Nedjelja sveopćih misija, to jest predzadnja nedjelja u ovom mjesecu kao vrhunac te djelatnosti.

3.- Nacionalna vijeća Djela prosudit će, imajući u vidu lokalnu crkvenu stvarnost, da li treba, kako je to bilo u prošlosti, organizirati Djelo kao društvo koje prima članove. To isto vrijedi za druga Papinska misijske Djela. Međutim, ne treba zaboraviti da je ovim Djelima svojstveno da sve pozivaju na suradnju. Članovi moraju biti promicatelji univerzalnog misijskog duha u svojoj sredini.

II.- PAPINSKO MISIJSKO DJELO SVETOG PETRA APOSTOLA

4.- Ovo Djelo je ustanovljeno da potiče kršćanski puk na pomoć u odgoju domaćeg klera u misijskim Crkvama. Ono ga poziva na suradnju u odgoju kandidata za svećeništvo, svojom duhovnom i materijalnom pomoći. Fondovi prikupljeni osnivanjem stipendija, plaćanjem stipendija, odredjene takse i drugi darovi, omogućili su podizanje i razvoj brojnih, velikih i malih, biskupijskih sjemeništa. Na taj je način Djelo obilno doprinijelo razvoju mjesnog klera. Ono nastavlja vršiti veoma važnu ulogu.

5.- U ovo zadnje vrijeme Djelo je postepeno proširilo svoje ciljeve pružajući pomoć ustanovama za odgoj kandidata i kandidatice za redovnički život.

III.- PAPINSKO MISIJSKO DJELO SVETOG DJETINJSTVA

6.- Ovo djelo služi pojedinačnim Crkvama pomažući odgojitelje da postepeno bude kod djece /kod mlađih/ opću misijsku svijest i da ih potiču na zajedništvo duhovnih i materijalnih dobara s djecom iz zemalja i Crkava koje su siromašne u tome.

7.- Doprinosi i prilozi djece iz svih zemalja omogućuju da se osnuje fond solidarnosti sa svrhom pružanja pomoći djelima i ustanovama za djecu u siromašnjim zemljama.

8.- Budući da ovo Djelo vrši duboku odgojnu ulogu, mora imati u vidu pedagoške zahtjeve u načinu misijskog odgoja i u pozivima na velikodušnost. Budeći misijsku svijest djece, ono će se prilagodjavati njihovu nacinu mišljenja, njihovoj dobi, njihovim životnim uvjetima i njihovim mogućnostima. Bilo da se ono služi vlastitim sredstvima, bilo da se služi postojećim strukturama za katehezu, uvijek se mora uključivati u zajednički pastoralni kršćanskog odgoja omogućujući mu da se otvara prema misijama.

9.- Uzimajući u obzir mjesne mogućnosti, Djelo organizira svake godine Svjetski dan djece. Prigodom toga dana, treba svrnuti pozornost djece na duhovne i materijalne potrebe djece cijelog svijeta, i treba ih potaknuti da im priteknu u pomoć svojim molitvama, svojim žrtvama, svojim prilozima, te im pomoći da otkriju sliku Isusa Krista. Djeca svih zemalja tako će učiti poznavati se, ljubiti se i pomagati se međusobno.

10.- Budući da se u odgoju djece moraju primjenjivati prilagodjene metode, odgovorne osobe za ovo Djelo, bilo na nacionalnom bilo na biskupijskom nivou, trebaju biti kvalificirane za taj zadatak.

11.- Graničnu dob djece ili mlađih kojima se Djelo obraća, određuje Nacionalno vijeće uz pristanak Biskupske konferencije i dogovorno sa misijskom službom mlađih u Djelu za širenje vjere.

IV.- PAPINSKA MISIJSKA ZAJEDNICA SVEĆENIKA, REDOVNIKA I REDOVNICA

12.- Papinska misijska zajednica je posebna služba Papinskih misijskih djela, a cilj joj je da misijski odgaja i informira svećenike, redovnike i redovnice, kao i pripravnike za svećeništvo ili za redovnički život, ukratko sve one koji su po svom zvanju pozvani da vode i animiraju Božji narod.

13.- U tom misijskom informiranju i oduševljavanju za ljubav prema misijama, Zajednica će se služiti prikladnim metodama bilo vlastitim sredstvima bilo pozivajući ustanove i druge kojima je cilj prvi ili trajni odgoj svećenika, redovnika ili redovnica, djakona i drugih animatora kršćanske zajednice.

Zajednica će ih poticati da budu svjesni svoje odgovornosti za sveopću evangelizaciju, u duhu solidarnosti s apostolskim radnicima cijelog svijeta. Na taj način oni će postati svjesni svoje obaveze da bude misijsku svijest u okviru zajednica koje su povjerene njihovoj brizi.

Misijska zajednica će im pomagati da pronalaze najprikladnije pastoralne metode za taj cilj.

14.- Uspjeh drugih Papinskih misijskih djela ovisit će velikim dijelom od životne snage Papinske misijske zajednice, jer upravo članovi Zajednice najviše podržavaju živi misijski duh u kršćanskim zajednicama.

15.- U okviru svake nacionalne uprave, a eventualno i u biskupijskim upravama, bit će zadužena za Zajednicu jedna odgovorna osoba s potrebnim svojstvima.

Č L A N . I I I .- OPĆE PRIMJEDBE

1.- Gdje se osjeća potreba, Vrhovno vijeće Papinskih misijskih djela: za širenje vjere, Sv. Petra Apostola i Misija Zajednica klera, moći će izraditi posebne upute o svojoj djelatnosti, koristeći se u tu svrhu suradnjom generalnih Tajnika spomenutih djela. Viši Savjet /Vrhovno vijeće/ Papinskog misijskog djela Svetog Djetinjstva / Misijskog Djetinjstva/ može to isto učiniti, koliko se to njega tiče.

2.- Budući da postoji velika raznolikost obzirom na pastoralne prilike, strukture i mentalitet u raznim crkama, Papinska misijska djela morat će primijeniti izvjesnu elastičnost u svojim organizacijama i metodama, i prilagoditi se mjesnim okolnostima. U suglasnosti s mjesnom Biskupskom konferencijom, Nacionalna uprava papinskih misijskih djela može predložiti Vrhovnom Vijeću oblike, koji više odgovaraju mjesnoj situaciji.

3.- Pozivaju se Crkve, koje su nedavno postale kršćanske, da se otvore općem misijskom dinamizmu štogod više mogu i čim prije solidno osnivajući u svom krugu Papinska misijska djela. Ipak njihovo organiziranje treba postepeno ostvariti, jer bi odveć brzo pomnožavanje struktura moglo biti na štetu njihove efikasnosti.

1.- ODRŽAN JESENSKI SABOR BISKUPSKE KONFERENCIJE

Biskupska Konferencija održala je svoj jesenski sabor u Zagrebu od 12. do 15. listopada o. g.

Prvog dana ovog zasjedanja sudjelovali su i viši poglavari svih muških redovničkih zajednica u našoj zemlji. Jednom dijelu susreta prisustvovao je i naš novi apostolski pronuncij msgr. Michele Cecchini. Nadb. Kuharić, predsjednik BK, pozdravio ga je u ime prisutnih najviših predstavnika naše Crkve. Msgr. Cecchini zahvalio je na pozdravu pokazujući svoju radost što se našao, kao brat i prijatelj, među najvišim predstavnicima naše Crkve, biskupima i provincijalima. Istaknuo je da njegova prisutnost u našoj zemlji označuje ljubav i brigu Sv. Oca za nas i našu domovinu; izrazio je svoju nadu poglavarima naše Crkve da će s njima uspješno raditi za naš Božji narod — "svatko po primljenom daru, kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti".

Na ovom zasjedanju sudjelovao je i msgr Stefan Laszlo, biskup Željezna i promatrač BK Austrije na zasjedanjima naše BK.

Nadb. Kuharić zaželio je svima dobrodošlicu na ovaj susret u kojemu nam treba razmisliti kako poslužiti Crkvi u našem prostoru i vremenu, u duhu odgovornosti pred Bogom.

Prvog dana zasjedanja biskupi su s ocima provincijalima razmotrili položaj redovnika u našoj mjesnoj crkvi. Uvodni referat, sa stanovišta redovnika, održao je o. Bona-ventura Šagi, OFMCap., predsjednik Vijeća viših red. poglavara Jugoslavije. Između ostalog on je iznio slijedeće misli:

Redovništvo spada na samu bit Crkve koju Evandjelje poziva na svetost života. Zato su biskupi dužni brižno čuvati redovništvo u Crkvi. Svećenici redovnici s ostalim svećenstvom oko biskupa čine jedan prezbiterij koji treba da kolegijalno vrši svećenički red u narodu Božjem kao jedna radna zajednica. Stoga su biskupi dužni redovnike uključivati u apostolat, vodeći računa o njihovu posebnom zvanju.

Medjutim, nastavio je o. Šagi, dok se u nas pastoprizira na klasičan, uhodan način, redovnici općenito žele zadržati župe ili zadobiti nove, jer kroz župski apostolat lakše dolaze do novih zvanja, materijalnog osiguranja i pune zaposlenosti redovnika. To je u nekim našim biskupijama stvorilo ozbiljne napetosti.

O. Šagi iznio je niz prijedloga kako bismo mogli prevladati te napetosti, posebno da se redovnicima povjeravaju župe u kojima se traži ekipni rad.

Zatim se msgr Škvorc, pomoćni biskup zagrebački i predsjednik Mješovite komisije biskupa i viših red. poglavar-a, osvrnuo na ista pitanja sa stanovišta biskupa i odredbi Direktorija za biskupe kojim je Sv. Stolica precizirala biskupsku službu u naše vrijeme.

Biskupi i provincijali raspravljali su cijelog dana o izloženim pitanjima, otvoreno i konkretno. U razgovoru nakon predavanja, u interventima biskupa, posebno Predsjednika, naglašena je mogućnost i drugih specijalnih oblika pastoralnog rada redovnika osim župskog apostolata. Osjeća se potreba misionarskih ekipa za pučke misije u župama. Zatim, bilo bi potrebno specijalizirati epipe za katehizaciju mladih raznih uzrasta; osjeća se manjak isповједnika u Marijinim svetištima. Ima još i drugih mogućnosti specijalnog apostolata koje ovdje nisu spomenute.

Najvažnije konkretno pitanje bio je spor u Hercegovini oko podjele župa između dijecezanskog i redovničkog klera koji već godinama potresa našom Crkvom, a nakon prošlogodišnjeg Dekreta Sv. Stolice ušao je u kritičnu fazu. U nadi da bi se pospješilo rješenje toga pitanja o. B. Sagi, u ime VVRPJ, predložio je Bisk. konferenciji da se pridruži prijedlogu delegacije VVRPJ koji je ona podnijela 7. listopada o. g. Kard. E. Pirónio, prefektu Sv. Zbora za redovnike i Svjetovne Institute, da se Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji dopusti da održi svoj redoviti kapitul i da sama izabere svoju upravu. Redovnički poglavari drže da se spomenuti spor neće riješiti ako pri tome ne budu sudjelovali poglavari koje bi izabrala Hercegovačka franjevačka provincija. VVRPJ pozvalo je hercegovačke Franjevce da za rješenje ovoga spora i sami nešto ponude, da prihvate odredjenu žrtvu. Međutim, o. Viktor Nuić, substitut izvanrednog Generalova delegata, izjavio je da nitko u Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji zasada nije ovlašten za ovakve odluke jer je Sv. Stolica privremeno suspendirala upravu provincije, te su ovlaštenja provincijala prešla na franjevačkog generala u Rimu.

Biskupi su slijedećeg dana na zasebnom zasjedanju razmotrili gornji prijedlog VVRPJ, pa su, izmedju ostalog, odgovorili slijedeće:

"Pretpostavljamo da privremenu zabranu održavanja spomenutog redovitog kapitula nije nadležna crkvena vlast donijela bez važnog razloga.

Ukliko je taj razlog bio nedostatak volje od strane Hercegovačke franjevačke provincije da se prihvati i izvrši navedeni Dekret Sv. Stolice, s naše strane možemo jedino najusrdnije preporučiti braći Franjevcima u Hercegovini da oni sa svoje strane učine ono što je potrebno da zapreku za održavanje kapitula, koju su, u tom slučaju, zapravo sami prouzročili, bar naknadno otklone, t. j. da sa dužnim posluhom prihvate i izvrše spomenuti Dekret Sv. Stolice, a svoje eventualne želje i zahtjeve u vezi s tim Dekretom mogu izraziti zakonitim putem, pokazujući prema Sv. Ocu potpuno i sinovsko povjerenje, koje on sigurno zaslužuje.

Dijelimo s Vama i ljubav i brigu za Crkvu u Hercegovini kao i za Hercegovačku franjevačku provinciju, no uvjereni smo da bi izlaženje ususret spomenutom Vašem prijedlogu od strane ove Biskupske konferencije ovoga časa bilo na štetu i Crkve u Hercegovini i same Hercegovačke franjevačke provincije, jer bi to izlaženje ususret značilo zapravo davanje podrške jednoj vrsti neposlušnosti koja je nedopustiva u Crkvi".

U nastavku sabora obradjeni su još slijedeći predmeti:

- Biskupi su razmotrili neke negativne pojave i u idejama i u životu u našoj Crkvi, koje se moraju radikalno uklanjati iz crkvenog života da bi naša Crkva uistinu bila čvrstom vjerom, čistom naukom i dojednim životom, posebno svećenika i redovničkih zajednica, Kristov svjedok. Samo takva može biti lijek protiv sebičnog suvremenog mentaliteta u kojem je tako očita težnja za sjetilnošću i posvemašnjom slobodom, a odbacuje se žrtva kojom čovjek mora krotiti svoju sebičnost da bude više čovjek. Bez žrtve i križa nema autentičnih kršćana.

- O ovogodišnjoj proslavi 1000-obljetnice našega najstarijeg poznatog Gospina svetišta u Solinu i trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata podnio je izvještaj predsjednik Odbora za proslavu msgr Gugić. Općenito se može reći da se proslava tih povijesnih hrvatskih jubileja tijekom godine odvijala u živoj vjeri i pobožnosti, te u najboljem redu. Solinsko je svetište postalo ognjište vjere i marijanske pobožnosti, pa treba da ostane trajno zavjetno proštenište hrvatskih katolika. Biskupi potiču sve inicijative i stojeiza njih, koje će ići za tim da se Poruka Jubileja iz Solina prenosi u cijelu našu Crkvu kako bi trajno pozivala na obraćenje i duhovnu obnovu. Jubilej treba unijeti daljnjim pastoralnim pothvatima u dijeceze, župe, obitelji, u savjest svakog vjernika.

- Kao delegat naše Biskupske konferencije na međunarodnom simpoziju, koji će se u organizaciji rimskog Sekretarijata za nekšćane u studenom o. g. održati u Beču o problematici muslimana u Evropi, sudjelovat će biskup Jablanović iz Sarajeva.

- Biskupi su razmotrili okolnosti koje su doveli do odgadjanja katehetske ljetne škole što se u organizaciji Vijeća BK za katehizaciju trebala održati prošlog srpnja u Splitu. Oni su se mogli saslušati da se ta ljetna škola, s istom tematikom kakva je bila predviđena za ovu godinu, održi idućeg ljeta 1977.

- O tečaju za svećeničku duhovnost, koji je u mjesecu kolovozu o. g. održan u Splitu u organizaciji Vijeća BK za kler, izvijestio je predsjednik toga vijeća biskup Arnerić. Biskupi su vrlo pozitivno ocijenili slične tečajeve koji su dosad održani u raznim krajevinama naše zemlje. Te tečajeve osobitom brigom preporučuju svećenicima.

- Dosadašnji predsjednici raznih vijeća BK izvijestili su Sabor o djelatnosti odnosnih vijeća kroz minilo razdoblje. Nakon toga, pošto je članovima svih vijeća BK istekao trogodišnji mandat, biskupi su pristupili prestrukturiranju nekih vijeća te su izabrali predsjednike i druge članove predsjedništava pojedinih vijeća. U Vijeće za nauk vjere izabrani su: biskupi Franić, Jenko i Škvorc; Vijeće za liturgiju /hrvatsko/ vodi biskup Pichler; Vijeće za katehizaciju vode biskupi Kos i Lenič; Vijeće za kler biskupi Arnerić i Jenko; Vijeće za sjemeništa biskupi Pavlišić i Lenič; Vijeće za hrvatsku migraciju vodi biskup Lach; Odbor za pastorizaciju turista vodi nadbiskup Oblak; Vijeće za ekumenizam biskupi Držečnik i Zvekanović; Vijeće za misije vodi biskup Gugić. Od reorganiziranih vijeća za laike i obitelj uspostavljeno je novo Vijeće za pastoral,

koje će djelovati u tri samostalna odsjeka: za laike /vodi biskup Jablanović/, za obitelj /vodi biskup Žanić/, za mlade /vodi biskup Grmič/. Kao delegati episkopata u "Mješovitu Komisiju" s redovnicima izabrani su biskupi Kuharić, Grmič, Herbut, Pernek i Pichler.

Osim biskupa, članova pojedinih vijeća BK, imenovani su i drugi članovi vijeća ne-biskupi. Broj članova u vijećima BK znatno je smanjen, a u neka je vijeća imenovano i dosta novih članova.

- Tajnik BK dr Vj. Milovan izložio je biskupima program pastoralno-socioloških istraživanja, koji su oni zatim odobrili. Radi proširenja spomenute istraživačke djelatnosti, biskupi su ujedno osnovali posebni Ured za pastoralno-sociološka istraživanja pri Tajništvu BK, u kojem će djelovati jedna redovnica.

- Odlučeno je da se u Hercegnowom, rodnom mjestu bl. Leopolda Mandića, svečano proslavi njegova beatifikacija u nedjelju, 1. svibnja slijedeće godine, uz sudjelovanje biskupa i hodočasnika iz naših biskupija. Na tu komemoraciju ovogodišnje beatifikacije bl. L. Mandića doći će i hrvatski kardinal, Dr Franjo Šeper, prefekt Sv. Zbora za nauk vjere.

- Msgr Oblak, predsjednik Odbora BK za pastorizaciju turista izvijestio je da je Medjunarodna zajednica za pastorizaciju turista u Evropi /APTE/ na svojoj godišnjoj skupštini u Zermattu, Švicarska, rujna o. g. jednoglasno predložila da se u Jugoslaviji slijedeće godine održi medjunarodni simpozij na temu "pastoral obitelji koje primaju turiste". Biskupi su prihvatali taj prijedlog.

- Msgr Franić, nadbiskup splitski, izvijestio je o svome nedavnom posjetu našim misionarima u Tanzaniji i Zambiji koji je izvršio u ime Biskupske konferencije.

- Msgr Žanić izabran je za našeg konzultora nove rimske ustanove "Consulta pastorale" koja će se brinuti da hodočasnici u Rimu nadju ono što očekuju - prema svome mentalitetu. Ta će ustanova pružati siromašnim hodočasnicima i materijalnu pomoć, bez lukrativne svrhe.

- S ovoga Sabora biskupi su uputili svećenicima i vjernicima posebni proglaš za Svjetsku molitvenu osminu 1977.

- Nadb. Kuharić prenio je biskupima i neke obavijesti koje je primila BK nakon proljetnog sabora:

"Hrvatska starokatolička crkva" promijenila je svoje ime u "Hrvatska katolička crkva" 14. srpnja 1974. Biskupi upozoravaju vjernike na ovu promjenu kako ne bi dolazili u zabunu radi sličnosti naziva Crkve kojoj pripadaju.

Sveti Zbor za bogostavlje odobrio je hrvatski prijevod triju euharistijskih molitava za mise s djecom koji su naši biskupi ranije usvojili.

Isti je Sveti Zbor odobrio na molbu episkopata da se u cijeloj našoj zemlji godišnji blagdan bl. Leopolda Mandića umjesto 30. srpnja, slavi na dan 12. svibnja. To je rođendan novog blaženika i pogodnije je vrijeme za proslave nego ljetna sezona.

2.- SUSRET NAŠIH BISKUPA I PROVINCIJALA

U sklopu jesenskog Sabora BKJ održan je cijelodnevni susret svih članova BKJ i VVRPJ u dvorani "Vijenac" Nadb. Bogošlovskog sjemeništa u Zagrebu. Sastanak je održan u utorak, 12.X. 1976. Od strane Vijeća sudjelovalo je 23 člana VVRPJ i Tajnik istoga Vijeća. Tom prigodom o. Bono Šagi pročitao je referat: Redovnici u mjesnoj Crkvi - aktualni problemi i prijedlozi. Mons. Mijo Škvorc referirao je o istom pitanju sa aspekta biskupa. U diskusiji su se izredali mnogi sudionici, a sržna točka problema bila je situacija u Hercegovačkoj Crkvi. Redovnički poglavari iznijeli su prijedlog VVRPJ da se i Biskupska konferencija pridruži molbi te se Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji omogući da prema propisima svojih konstitucija slobodno izabere svoju provincijsku upravu, koja će kvalificirano moći pristupiti rješavanju problema nastalih nakon objavljanja Dekreta Svetе Stolice.

Biskupska Konferencija Jugoslavije razmotrila je gornji prijedlog i donijela slijedeći zaključak:

PREDSJEDNIŠTVO BISKUPSKE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE
ZAGREB

Broj: 460/BK - 1976.

Poštovanom

VIJEĆU VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
ZAGREB

U vezi s Vašim prijedlogom da Biskupska Konferencija sa svoje strane dobrohotno podrži prijedlog delegacije Vašeg Vijeća, podnesen 7.X. 1976. kardinalu Eduardu Pironiju, prefektu Sv. Zbora za redovnike i svjetovne institute, da se Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji dozvoli da sama izabere svoje novo provincijalno poglavarstvo, razmotrivši svestrano stvar, nakon što su biskupi čuli opširno obrazloženje toga prijedloga na sastanku sa svim članovima Vašega Vijeća, 12.X. o. g., odgovaramo slijedeće:

Biskupska Konferencija nije do danas, od strane nadležnih crkvenih organa, bila obaviještena ni o privremenoj zabrani održavanja redovitoga provincijalnogaa kapitula Hercegovačke franjevačke provincije, ni o razlozima radi kojih je ta zabrana uslijedila.

Konstatiramo također da Biskupska konferencija nije imala uvida u dokumentaciju koja se odnosi na tok stvari poslije donošenja posljednjeg dekreta Svetе Stolice o podjeli župa u mostarsko-duvanjskoj biskupiji.

Pretpostavljamo da privremenu zabranu održavanja spomenutog redovitog kapitula nije nadležna crkvena vlast donijela bez važnog razloga.

Ukoliko je taj razlog bio nedostatak volje od strane Hercegovačke franjevačke provincije da se prihvati i izvrši navedeni dekret, Sv. Stolice, s naše strane možemo jedino najusrdnije prepričiti braće franjevcima u Hercegovini da oni sa svoje strane učine što je potrebno da zapreku za održavanje kapitula, koju su, u tom slučaju, zapravo sami

prouzročili, bar naknadno otklone, t. j. da s dužnim posluhom prihvate i izvrše spomenuti dekret Svetе Stolice, a svoje eventualne želje i zahtjeve u vezi s tim dekretom mogu izraziti zakonitim putem, pokazujući prema Sv. Ocu potpuno i sinovsko povjerenje, koje on sigurno zaslužuje.

Dijelimo s vama i ljubav i brigu za Crkvu u Hercegovini, kao i za Hercegovačku franjevačku provinciju, no uvjereni smo da bi izlaženje ususret spomenutom vašem prijedlogu od strane ove Biskupske konferencije ovoga časa bilo na štetu i Crkve u Hercegovini i same Hercegovačke franjevačke provincije, jer bi to izlaženje ususret značilo zapravo davanje podrške jednoj vrsti neposlušnosti koja je nedopustiva u Crkvi.

U Gospodinu vas pozdravljamo i molimo vam Božji blagoslov.

Zagreb, 14. listopada 1976. FRANJO KUHARIĆ, v. r.

Predsjednik BK

/Preuzeto iz VIJESTI VVRPJ i UVRPJ, broj 6, Zagreb, 23.XI.

1976. str. 8 - 9/.

3.- PROGLAS SVEĆENICIMA I VJERNICIMA

ZA SVJETSKU MOLITVENU OSMINU - 1977.

Braće svećenici i vjernici,

Kada je Crkva na Drugom Vatikanskom Saboru, prosvjetljena Duhom Svetim, uzela razmišljati o sebi, o svom poslanju i svom liku u svijetu i povijesti, morala je razmislići i o svom jedinstvu koje pred njom стоји kao zadatak primljen od Gospodina, ali koje je, nažalost, tijekom povijesti pod pritiskom čovjekove grešnosti tako duboko narušeno.

Od časa kada je Gospodin na Posljednjoj večeri molio za jedinstvo, uvijek je bilo u Crkvi onih koji su Krista slijedili u toj molitvi.

Poznato je da je početkom ovog stoljeća izvan katoličkih krugova ponikla misao da se svi kršteni u određeno vrijeme nadju zajedno u organiziranoj molitvi za jedinstvo. U katoličkim je krugovima ta ideja pozdravljena i prihvjeta. Iz toga je nastala Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana. U svom tradicionalnom obliku počimala je na dan Rimske katedre sv. Petra, 18. siječnja i svršavala na dan obraćenja sv. Pavla, 25. siječnja. U našim molitvenicima nalazile su se i nakane za pojedine dane osmine. Na dnu toga stajalo je poimanje da svi ljudi moraju prići nama katolicima i time bi se ostvarilo savršeno jedinstvo Isusove Crkve.

Vidoviti ljudi davno su uočili slabe točke ovakovog shvaćanja. Možemo li mi katolici reći da je u našim redovima ostvareno savršeno jedinstvo? Zar ne osjećamo kako nas peku rane razjedinjenosti i unutar naše zajednice? Bilo je toga uvijek, a pogotovo u ovo naše vrijeme tolikih osporavanja. Sjetimo se sve brojnih "slučajeva" i kod nas i u svijetu. Zar nismo svjedoci da nerijetko od svoje nesjedinjene braće doživljavamo više ljubavi i znakova blizine, nego od svoje braće katolika? Sve nas to prisiljava da iznova razmislimo svoje stavove i shvaćanja u pogledu jedinstva Crkve.

Nedovoljno je ako se naša briga za jedinstvo svodi samo na to što ćemo moliti da drugi krenu pravim putem. A jesu li naši putevi pravi? Grijeh protiv jedinstva nikako nije izvan konteksta sveopće naše grešnosti. Grijeh je ono što razjedinjuje čovjeka /GS,13/. Grijeh je ono što ranjava Crkvu /LG,11/. "Ako tvrdimo da smo u zajedništvu s Njim, a živimo u tami, lažemo i ne postupamo prema istini... Ako tvrdimo da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i u nama nema istine" / 1 Iv,1,6-8/.

Razjedinjenost Crkve u najtješnjoj je vezi sa grešnošću svih koji joj pripadaju. Zato je iluzorna zamisao da se jedinstvo Crkve može ostvariti bez vlastitoga obraćenja.

Jedinstvo Crkve bitno nadilazi ideal jedinstva kojim svaka ljudska zajednica želi biti u sebi jedinstvena, cjelovita. Početak i svrha jedinstva Crkve je "jedan Duh,... jedan Gospodin,... jedan Bog i Otac sviju." /Ef 4, 4-5/. "Zar je Krist razdijeljen?" /1 Kor. 1, 13/. Svi smo krštenjem pozvani da u sebi ostvarimo sliku svoga Stvoritelja, tako da bude "samo Krist, koji je sve i u svemu" / Kol 3,11/.

Ostvarivanjem ovog svog krsnog poziva sve se više približujemo Kristu Gospodinu. Živeći na istinski način život u Kristu sve se više i medju sobom zблиžujemo. To su putevi jedinstva na kojima Crkva majčinski pruža ruke svima u želji da nas povede prema tom uzvišenom cilju. Daleko smo, dakle, od toga da smatramo kako samo drugi da pridonesu svoj udio u ostvarivanju jedinstva Crkve, a ne i mi sami.

No, smisao za životni realizam, postavlja nam pitanje: nije li to tlapnja? Često se čuje prigovor da je ekumensko nastojanje lijepa zamisao, ali daleko od ostvarivosti.

Čini se da smo kao prava djeca svog vremena dobrim dijelom zaraženi skepsom. "Nadati se protiv svake nade" /Rim 4,18/ izgleda nam kao lijepa sročena fraza, ali daleko od neumoljivosti naših ljudskih spekulacija i iskustava. Kao i mnoge druge pobožnosti tako se i Molitvena osmina obavlja možda s dosta osjećaja, ali s pre malo prave vjere i nade.

Upravo tome manjku želi doskočiti zamisao koju za narednu Molitvenu osminu predlažemo našoj Crkvi. Želimo da nam Gospodin otkloni nevjericu u ostvarenje nakane za koju molimo.

Moleći za jedinstvo Crkve duboko smo svjesni da ono ne može biti djelo ljudsko. Ono je isključivo djelo Božje. Zato se i molimo "Onomu koji... može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti" /Ef 3,20/, Onomu koji "premašuje i naše zasluge i molitve" / Molitva 27. Nedjelje kroz god./.

Znamo da naša ekumenska nastojanja nisu do sada okružjena nikakvim spektakularnim uspjesima. No, čini se da spektakularnost nije ni svojstvena rastu kraljevstva Božjega. Njemu je svojstvenije nezapaženo djelovanje evandjeiskog kvasca i rasta gorušičnog zrna. Gledano u povijesnoj perspektivi, i ovo što se do sada postiglo daleko je iznad naših vlastitih nekadanjih nadi i očekivanja. Očito je tu na djelu Duh Sveti koji na nevidljiv način oživljuje i ujedinjuje Crkvu.

Neka nam ovo bude poticaj da se i za narednu Molitvenu osminu dobro pripremimo. Tome treba da pripomognu i tekstovi koje nudimo.

Nije nipošto nužno da se Molitvena osmina održi upravo na spomenute dane u mjesecu siječnju. Sve se više osjeća prikladnost da se ona smjesti neposredno pred Duham. Tih nas dana svakako biblijska stvarnost sjeća vremena kad je u najvećoj mjeri bilo ostvareno jedinstvo ovozemaljske Crkve: "Svi su bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom Majkom Marijom i braćom njegovom" /DAP 1, 14/. "Oni su bili postojani u apostolskoj nauci, zajedničkom životu, lomljenju kruha i u molitvama" /DAP 2, 42/. "Mnoštvo je vjernika bilo jedno srce i jedna duša" /DAP 4, 32/.

Molimo, braćo, u Molitvenoj osmini da ova vizija prve Crkve kakova je izišla iz Otkupiteljevih ruku postane stvarnošću i našeg vremena!

VAŠI BISKUPI

TAJNIŠTVO BISKUPSKE KONFERENCIJE

Broj: 497/BK - 1976.

Zagreb, 18. studenoga 1976.

Preuzvišeni gospodine,

Prema odluci jesenskog sabora BK, priloženi proglaš dostavljamo svoj gg. ordinarijima s molbom da ga pošalju svome svećenstvu kako bi bio procitan vjernicima prije Molitvene osmine, bilo u siječnju, bilo prije Duhova sljedeće godine.

N.S. tajnik BK

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj: 720/1976.

SVIM ŽUPSKIM UREDIMA

U BISKUPIJI

Gore navedeni proglaš za Svjetsku molitvenu osminu - 1977 - neka župnici u cijelosti ili u glavnim izvatcima saopće vjernicima s oltara u nedelju uoči Duhova 1977., kad je prikladnije, kako smatramo, držati molitvenu osminu nego li u siječnju.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

x
x
x IV.- OKRUŽNICE BISKUPSKOGA ORDINARIJATA
x
x x

Broj: 721/1976.

DAN ZA MIGRANTE - ISELJENIČKI DAN

Ima se održati i ove godine, kao i prošlih, na blagdan Sv. Obitelji, u nedjelju dne 26. prosinca 1976.

Do završetka ovoga broja Sl. Vjesnika Ordinarijat nije primio od Vijeća za migraciju pri BKJ materijal koji bi župnici mogli iskoristiti za proslavu iseljeničkog dana. Ako dodje naknadno, Ordinarijat će dostaviti župnicima, ili će župnici naći potrebnii materijal u "Glasu Koncila", ili u drugim katoličkim listovima.

Župnici se mogu koristiti, u slučaju da ništa ne dobiju od Vijeća za migraciju pri BKJ, onim materijalom koji su dobivali prošlih godina. Glavno je, da župnici na vrijeme misle na proslavu toga iseljeničkoga dana u župi, i da se na tu proslavu što bolje priprave.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

Broj: 722/1976.

X. SVJETSKI DAN MIRA - 1.I. 1977.

Tema X. Svjetskog Dana Mira jest: AKO ŽELIŠ MIR, BRANI ŽIVOT. Potrebni materijal za obradbu ove teme donijeli smo na početku ovoga broja Sl. Vjesnika. Ako dobijemo u prijevodu i poruku Sv. Oca za taj dan, nastojat ćemo dostaviti župnicima. Ako župnici i ne dobiju posebnu poruku Sv. Oca za taj dan, imaju dovoljno materijala u navedenoj obradi te teme, a posebni formular Sv. Mise za taj dan dostavljamo u prilogu ovoga broja Vjesnika, koji neka župnici uzmu prigodom glavne sv. Mise u župi na dan proslave Svjetskog dana mira.

Preporučujemo svim župnicima da se dobro priprave na proslavu toga dana, a ne samo da nešto pročitaju iz onoga materijala na temu "Ako hoćeš mir, brani život".

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

- 143 -

Broj: 723/1976.

POST I NEMRS U 1977. GODINI

Prema Ap. Konstituciji "Poenitemini" od 17.II. 1966.: a/ ZAKON POSTA /jedanput na dan do sita jesti/ i NEMRSA /uzdržavanje od mesa/ obavezuje samo na CISTU SRIJEDU i SVETI /VELIKI PETAK/.

b/ ZAKON SAMO NEMRSA obavezuje na sve ostale petke u godini, osim ako u petak dodje zapovijedani blagdan.

Na temelju ovlasti koje su podijeljene Biskupskim Konferencijama citiranom Ap. Konstitucijom, naši su Biskupi na saboru BK u studenom 1969. godine odredili da pojedini vjernici mogu u PETKE IZVAN KORIZME mjesto nemrsa odabratkoje drugo djelo pokore, kao što su uzdržavanje od alkoholnih pića ili pušenja, kakvo karitativno djelo, milostinja u korist crkve ili siromaha.

Ovo ne vrijedi za petke u Korizmi, kad ostaje obveza nemrsa, nego ta ovlast vrijedi samo za petke izvan korizme. I ovi nekorizmeni petci - treba to vjernicima dobro protumačiti - ostaju i dalje dani pokore, samo pokora izražena i očitovana nemrsom može se zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom.

Za svećenike ostaje i dalje dužnost, da obdržavaju nemrs i u petke izvan korizme, kad su kod kuće i nemaju gostiju.

Redovnici i redovnice neka se u tome pridržavaju odredaba svojih viših red. poglavara.

Ostaje i nadalje na snazi dijecezanska dispenza, akò se i u Korizmi negdje u petak slavi kakva, pa i samo lokalna svetkovina, cum concursu populi i sa pučkom misom, zakon nemrsa prestaje.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

Broj: 724/1976.

VRIJEJEME KORIZMENE SV. ISPOVIJEDI I USKRSNE PRIČESTI

Traje u našim biskupijama kao i do sada, t. j. od prve nedjelje Korizme pa do blagdana Presv. Trojstva uključivo.

Po dopuštenju Sv. Kongregacije za Evangelizaciju Naroda ili za Sirenje Vjere dosadašnja dozvola da radnici, koji već prije Korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se kućama pred Božić, mogu udovoljiti dužnosti sv. ispojedi i sv. pričesti počevši od prve nedjelje Adventa pa do svetkovine Spomena Krštenja Isusova uključivo, protegnuta je dozvolom iste Kongregacije na sve vjernike u našim biskupijama bez razlike.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

Broj: 725/1976.

MATRIMONIA CATHOLICORUM MIXTI RITUS

Biskupski Ordinarijat KRIŽEVCI, dne 30.X. 1976.

Br. Prez. 200/1976. poslao je raspis svim Biskupstvima rimokatoličkog obreda u Jugoslaviji s obzirom na obredno mješovite ženidbe, koji raspis ovdje u cijelosti prenosimo:

SVIM PREČ. ORDINARIJATIMA

RKT. DIJECEZA U SFRJ

Dužnost mi je da se u svojstvu Ordinarija Križevačke eparhije obratim svim Rkt. Ordinarijatima u zemlji s molbom da izvole uputiti svoj pastoralni kler glede obredno mješovitih ženidaba, t. j. ženidaba izmedju rimokatoličke i grkokatoličke stranke, kako bi se na terenu u praksi izbjegli nesporazumi, trenja i sporovi u pogledu nadležnog župnika za takove katoličke obredno mješovite ženidbe.

1/ Sveta Stolica izdala je još 22.II. 1949. M.P. "Crebrae Allatae" "De disciplina sacramenti matrimonii pro Ecclesia Orientali", Can. 83, § 3 /koji odgovara CIC Can. 1097, § 2 glasi:

"Matrimonia autem catholicorum mixti ritus in ritu viri et coram eiusdem parocho sunt celebranda". U AAS, nr. 6 - 7, pag. 313 od 3.V. 1953. dana je i autentična interpretacija spomenutog Can. 83, § 3.

D. An praescriptum Can. 83, § 3 "matrimonia autem catholicorum mixti ritus in ritu viri et coram eiusdem parocho sunt celebranda" abrogat praescriptum Can. 1097, § 2 CIC "matrimonia autem catholicorum mixti ritus, nisi aliud particulari iure cautum sit in ritu viri et coram eiusdem parocho sunt celebranda"?

R. Affirmative.

Time je glede obredno mješovitih ženidaba stavljen na vranje, snage svaki možebitni "ius particulare", n. pr. "Medjuobredni odnosi", koji su to pitanje drugaćije rješavali, ali se mnogi rkt. svećenici u pastvi još uvijek pozivaju na partikularno pravo i toga se prava neopravdano pridržavaju.

Zakon slijedi logiku, jer djeca iz katoličkih obredno mješovitih ženidaba slijede po crk. zakonu obred OČEV, pa je logički dosljedno da se takova ženidba u nastajanju, sklapanju vrši OČEVIM obredom, te je za nju i nadležan očev, zaručnikov župnik.

2/ Takodjer je važno znati rkt. svećenstvu u pastvi da ne bi vjenčali dvoje katolika gkt. obreda bez prethodnog neophodnog ovlaštenja Ordinarija ili župnika njihovog obreda, jer bi takovo vjenčanje bilo nevaljano:

Za razliku, naime, od Can. 1094 CIC u kojem se ad validitatem matrimonii traži prisutnost župnika ili Ordinarija "coram parocho vel loci Ordinario", za katolike istočnog obreda - grkokatoličke, de forma celebrationis matrimonii, Can. 85 Cr. Al. kaže se: "ea tantum matrimonia valida sunt quae contrahuntur "ritu sacro", coram parocho, vel loci Hierarcha, vel....".

Ukoliko bi se vjenčalo dvoje gkt. s prethodno dobivenom dozvolom i ovlaštenjem od njihovog Ordinarija ili župnika dužnost je rkt. svećenika takovo vjenčanje javiti nadležnoj gkt. župi ili gkt. Ordinarijatu za upis u maticu vjenčanih kamo padaju po svom obredu.

3/ Neka se grkokatoličke ne pripušta rkt. sv. Krizmi, jer su oni s krštenjem u gkt. obredu već i krizmani! Ponavljati sveti sakramenat Krizme - Potvrde značilo bi "frustratio sacramenti" što povlači sa sobom kanonske sankcije.

4/ Svaki slučaj krštenja gkt. vjernika što ga rkt. župnik obavi ovlašteno bilo neovlašteno dužan je strogo u savjesti zapisati kao gkt. i prijaviti nadležnom gkt. župnom uredu ili gkt. Ordinarijatu za upis u maticu krštenih kamo padaju po svom obredu po kojem su trebali biti kršteni, a to je očev obrad!

Tako u svemu oportet servare legem atque ordinem ad fovendam caritatem et pacem habendum.

S pozdravima u Gospodinu

+ GABRIJEL BUKATKO, Nadbiskup,
Apostol. admin. križevački

Priopćujući ovo našem svećenstvu, ujedno tražimo da najrigoroznije pridržava se danih uputa.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

Broj: 726/1976.

BLAGDAN BL. LEOPOLDA B. MANDIĆA

Prema Reskriptu Svetog Zbora za Sakramente i bogoslovje od 10. srpnja 1976. Prot. Br. CD 968/76 liturgijsko slavlje blaženoga LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA slavit će se u našim biskupijama 12. svibnja kao obvezatan spomendan.

Formular Misé u čast Bl. Leopolda B. Mandića prilažemo svim župskim uredima uz ovaj broj Sl. Vjesnika kao posebni prilog i pozivamo sve naše župnike, da to ulože u svoj "svetački Misal".

A o proslavi prigodom prve godišnjice beatifikacije u Herc g-Novom Ordinarijat će dati posebne upute, kad ih izdadnu naši Biskupi.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

Broj: 727/1976.

CALENDARIUM MISSARUM PRO IUVENTUTE ET FAMILIA CHRISTIANA

Raspored subotnih sv. Misa za našu mladež i kršćanske obitelji u našim biskupijama tokom 1977. godine:

SIJEČANJ: 1. Biskupija, 8. Ravno i Trebinje, 15. Trebimlja
i Neum, 22. Donji Gradac i Hutovo, 29. Donje Hrasno;

VELJAČA: 5. Stolac, 12. Rotimlja i Stjepan Krst,
19. Prenj-Dubrave i Domanovići, 26. Dračevo i Čeljevo;

OŽUJAK: 5. Mostar i Nevesinje, 12. Čapljina i Gabela,
19. Potoci i Blagaj, 26. Drežnica i Jablanica;

TRAVANJ 2. Konjic i Glavaticovo, 16. Kruševac, 23. Goranci,
30. Citluk;

SVIBANJ: 7. Gradina i Ploče, 14. Čerin, 21. Gradnići,
28. Medjugorje; - *Klobuk*?

LIPANJ: 4. Studenci, 11. Humac, 18. Veljaci, 25. Šipovača-Vjnići;

SRPANJ: 2. Vitina, 9. Grljevići, 16. Drinovci, 23. Gorica,
30. Tihaljina;

KOLOVOZ: 6. Ružići i Raskrižje, 13. Široki Brijeg,
20. Ledinac, 27. Rasno i Buhovo;

RUJAN: 3. Kočerin, 10. Izbično, 17. Ljuti Dolac i Jare,
24. Polog;

LISTOPAD: 1. Posušje, 8. Posuški Gradac, 15. Rakitno i Sutina,
22. Vir i Hercegovački Vinjani, 29. Roško Polje;

STUDENI: 5. Duvno, 12. Bukovica, 19. Seonica, 26. Kongora;
PROSTNAC: 3. Šuica, 10. Prisoje, 17. Grabovia, 24. Rašeljke

31. Vinica.

Pozivamo župnike, da odmah po primitku svoga Direktora za 1977. zabilježe svoj dan u Direktorij, kako ne bi na to zaboravili. Takodjer ih pozivamo, da i u nedjelju prije toga obavijeste s oltara svoje vjernike, kad će se u njihovoj župi služiti Sveta Misa za mladež i kršćanske obitelji, i neka ih pozovu da u toj Sv. Misi sudjeluju u toj sv. Misi u što većem broju, i neka se na tu nakanu mole u svojim obiteljima u zajedničkim molitvama.

Mostar, dne 6. prosinca 1976.

+ Petar, biskup

O B A V I J E S T I - D I J E C E Z A N S K A K R O N I K A

ANSWER The answer is 1000. The first two digits of the product are 10.

1.- Prigodom jesenskog sabora Biskupske konferencije u listopadu t.g., na kojem su sudjelovala oba naša Biskupa, Biskup-Ordinarij posjetio je Nadb. dječačko sjemenište, te obasao naše sjemeništarce i interesirao se za njihovo vladanje i učenje.

Tom prigodom Biskup-Ordinarij i njegov Koadjutor vodili su takodjer razgovore s predstavnicima Zavoda za arhitekturu arhitektonskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, te projektantom ing. Franjićem o izradi daljnih projekata i detalja u izgradnji nove katedralne crkve u Mostaru.

2.- GRADNJA NOVE KATEDRALNE CRKVE I PRIPADNOG

KANCELARIJSKO-STAMBENOG OBJEKTA U MOSTARU

U mjesecniku "Radosna Vijest", broj 11/46/1976, za mjesec Studeni str. 7 objavljena je kraća reportaža sa dvije fotografije sa gradilišta nove katedralne crkve u Mostaru, pa preporučamo župnicima da više primjeraka toga broja "Radosne Vijesti" raspačaju medju svoje vjernike i neka ih sa svoje strane riječju potaknu, da i njihovi vjernici dadnu svoj doprinos za tu gradnju.

Zadnji broj "Glas Koncila" od 5. prosinca 1976. na str. 14. prenio je vijest iz Biltena AKSA, da gradnja nove katedralne crkve u Mostaru dobro napreduje. Očekivalo se i bilo je ugovorenog da će objekat crkve biti pokriven do konca jeseni o.g., ali zbog kišovitog vremena i radi stanovitog zakašnjavanja onog poduzeća koje je preuzelo izradu i montažu krovne konstrukcije, radovi su u zadnje doba znatno kăsnili, pa stoga neće biti moguće ove jeseni staviti crkvu pod krov.

Unatoč loših vremenskih uvjeta, G.P. "Hercegovina" izvodi neke radove koji na nju spadaju, a ponešto radi i poduzeće "TOM" iz Gornjeg Vakufa, koje montira potrebnu skelu za izvodjenje monterskih krovnih radova na objektu crkve. Ono poduzeće koje je preuzealo postavljanje kanalizacione i vodovodne mreže, već je izvršilo dio svojih poslova, a Biskupija je nedavno pogodila i električnu instalaciju i očekuje da će poduzeće "Elektra" iz Mostara uskoro početi sa svojim radovima.

Upravo sada Biskupija stoji pred ogromnim izdatcima, pa ponovno poziva i apelira na sve naše župnike, da se angažirano zauzmu kod svojih vjernika, osobito ovo predbožićno i božićno vrijeme, da i oni što velikodušnije i izdašnije pomognu gradnju nove katedrale u Mostaru. Njezina je gradnja stvar čitave Hercegovine, istočne i zapadne, ali, nažalost, neki župnici drže se možda i više nego pasivno prema gradnji katedrale u Mostaru. Žao nam je da smo i ovo morali konstatirati u Službenom Vjesniku Biskupije, ali nas je na to ponukao postupak nekih župnika u zapadnoj Hercegovini.

Uz pomoć Božju, zagovor Majke Crkve i Sv. Josipa, zaštitnika mostarsko-duvanjske biskupije, započeta će se katedrala dovršiti, ali će biti slaba svjedodžba u povijesti onih župnika koji se nisu htjeli založiti sa svojim vjernicima za pomoć u gradnji nove katedralne crkve u Mostaru.

Biskupija će nastojati, da u ove predbožićne dane izradi mali, skromni plakat, koji će dostaviti svim župskim uredima u biskupiji, pa ovim pozivamo sve naše župnike, bilo dijecezanske bilo redovničke, da taj plakat, kad ga prime izvijese na vidno mjesto svojim vjernicima, i da ih kroz naredne božićne blagdane i u mjesecu siječnju potaknu da i oni dadnu svoj doprinos u onom smislu kako je pisao i predložio Biskup-Ordinarij u svojoj okružnici 15. studenoga 1975.

Onim župama koje skupe milijun i više Starih Dinara, Biskupija će dati posebnu zahvalnicu, a takodjer i pojedinim vjernicima koji od sebe dadnu 100.000 i više SD.

Ovim ponovno apeliramo na sve naše župnike, da ovo najozbiljnije shvate, jer gradnja katedrale jest stvar citave biskupije, na korist i afirmaciju katoličke stvari u središtu Hercegovine i sjedištu biskupije!

3.- PRIMANJE DJAKONATA, PRIMANJE MEDJU KANDIDATE ZA DJAKONAT I PREZBITERAT, PODJELJIVANJE SLUŽBI ČITAČA I AKOLIE

Na 21. studenoga 1976. u Eichstättu, Bavarska, primio je sveti red Djakonata klerik ANTO KOMADINA, iz Cima, župa Mostar. Red Djakonata podijelio je Mons. Dr Alois Brems, biskup.

U nedjelju, dne 5. prosinca 1976. u Sarajevu Mons. Dr Tomislav Jablanović, biskup-kapitularni vikar vrhbosanske nadbiskupije primio je medju kandidate za djakonat i prezbiterat: Antu Luburića, iz župe Studenci, Jozu Milanovića iz župe Stolac, Nikolu Njavro, iz župe Donje Hrasno, Peru Pavlovića iz župe Donje Hrasno, Božu Polića iz župe Vir k/Posušja, Krešimira Puljića, iz župe Rotimlja.

Isti dan primili su službu čitača /lektorata/: Josip Blažević iz župe Vinica, Mate Kutleša iz župe Prisoje i Ante Luburić, iz župe Studenci, a službu akolite primili su: Blaž Ivanda iz župe Vinica, Rajko Marković iz župe Prenj-Dubrave i Tomo Vuksić, iz župe Studenci.

Sve spomenute preporučujemo u molitve braći svećenicima da velikodušno i vjerno ustraju na započetom putu prema svetištu.

4.- PRIVATNI POSJETI BISKUPA ŽUPAMA:

U zadnje doba Biskup-Ordinarij posjetio je slijedeće župe: Na blagdan Krista Kralja župu HUTOVO, održao pučku sv. Misu i prigodnu propovijed, pregledao započete radove na gradnji nove župske crkve. Poslije podne posjetio je u Studencima bolesnoga Mons. Don Andriju Majića; sudjelovao je u proslavi Blagdana Sviju Svetih u Jarima k/Mostara, a u toj župi 5.XII. 1976. pod pučkom sv. Misom održao je homiliju;

na prvu nedjelju Došašća održao je propovijed pod pučkom sv. Misom u župi KRUSEVO k/Mostara, a 8. prosinca, na blagdan Imakulate u župi DONJE HRASNO služio pučku sv. Misu i održao prigodnu propovijed.

Pomoćni Biskup-Koadjutor sudjelovao je u proslavi blagdaša sv. Terezije na Ledincu 1. listopada o.g., te je 3. listopada obavio kanonsku vizitaciju u župi BLAGAJ k/Mostara, i podijelio sakramenat sv. Potvrde; u nedjelju 17. listopada posjetio je novosnovanu župu STJEPAN KRST, služio pučku sv. Misu i pregledao radove na župskim objektima; na blagdan Svih Svetih bio je u župi RASKRIZJE, služio pučku sv. Misu i održao prigodnu propovijed; u nedjelju 31. listopada, i 7. studenoga održao je sv. Misu i vjeronauk za mladež u župama ČELJEVO i DRACEVO, a pučku sv. Misu služio je u Stocu 14. studenoga, a od 24. studenoga do 7. prosinca u Njemačkoj, u misijama koje vode naši svećenici održao je na više mjesta duhovnu obnovu, a u LUDWIGSHAFENU podijelio je sakramenat sv. Potvrde djeci hrvatskih obitelji, koje se nalaze u toj misiji.

& & & & &

DUŽNOSTI ŽUPSKE KANCELARIJE PREMA ORDINARIJATU

1.- Do konca siječnja poslati popunjeni STATISTIČKI LIST. Svakom župskom uredu dostavljamo redovito po 2 primjerka formulara: IZVJEŠTAJ O VJERSKOM ŽIVOTU U ŽUPI Nadamo se da će svi župnici savjescno taj izvještaj napisati i na vrijeme ga dostaviti kancelariji Ordinarijata, jer on služi kao podloga izvještaju koji Biskupija mora dostavljati Državnom Tajništvu i Tajništvu Biskupske Konferencije.

2.- Do konca veljače dostaviti: prepise matica za proteklu godinu / i krizmanih, gdje je bila krizma!, te podnijeti propisane crkvene račune za proteklu godinu. Do toga roka podmiriti sva dugovanja kancelariji Ordinarijata /biljege, ženidbene dispenze i dr./

3.- Ordinarijat je naručio za sve župske urede u obje biskupije novo izdanje: OPĆI ŠEMATIZAM KATOLIČKE CRKVE U JUGOSLAVIJI. Prema našoj evidenciji do sada nisu podigli svoj primjerak: Čerin, Citluk, Drinovci, Goranci, Posušje, Posuški Gradac, Rakitno, Ružići, Tihaljina, Vitina.

Tajništvo BKJ tražilo je od Ordinarijata da nadoplati po primjerku 22.000 SD /Ukupna je cijena, prema tome, iznosa, 60.000 SD. Ordinarijat je o tome pisao u jednom od prošlih brojeva Sl. Vjesnika. Mnogi se župski uredi nisu odazvali i nisu nadoplatili onu razliku. Stoga sve župnike, kojih se ovo tiče, pozivamo, da do konca veljače slijedeće godine zajedno sa drugim dugovima podmire i ovaj dug.

4.- Za umnažanje Sl. Vjesnika Biskupije svaki župski ured plaća za 1976. godinu 50,00 ND, i bilježi to u izdatak župske blagajne.

5.- Svaki župski ured dobio je ili će dobiti uskoro tri knjižice pod naslovom DOKUMENTI, koje izdaje K.S. u Zagrebu, a odnose se na Deklaraciju "Persona humana", te Uputu naših Biskupa svećenicima o sakramantu pomirenja, i prijevod Papine adhortacije "Evangelii nuntiandi" / Dokumenti su označeni brojevima: 47, 49. 50/, Cijena je Dokumentima zajedno 54,00 ND, i plaća se na teret župske blagajne. Svaki župnik treba te Dokumente upisati u inventar župskoga ureda, označiti ih pečatom župskoga ureda, da se zna, da to pripada uredu, a ne župniku. Ukoliko neki župnik želi imati svoje primjerke, neka to za sebe naruči, a ovo je naručeno za sve župske uredske u našim biskupijama.

Zamoljeni, preporučujemo:

l.- Zadnjih godina "Glasnik Srca Isusova i Marijina" dobio je ne samo novu vanjsku, ukusno uredjenu vanjsku formu nego je postao i sadržajno bogatiji, vrlo prikidan obiteljski list. U njemu će naši vjernici naći solidnu, ispravnu katoličku nauku, pa stoga pozivamo sve naše župnike da što više u svojim župama pronadju redovitim pretplatnika za ovaj mjesecačnik, a inače da u svojim župama šire taj list, koji najtoplje preporučujemo svim vjernicima i župnicima.

2.- Fra Stanko Vasilj: Povjerovali smo ljubavi, Kratki uvod u kršćansku vjeru, Duvno-Zagreb, 1976.
O. Vasilj ranije je izdao "Mali katekizam", po kojem su se djeca rado pripravljala na sv. ispovijed, pričest i krizmu. Na temelju svog dugogodišnjeg iskustva u radu s mladeži O. Vasilj preradio je i proširio svoj "Mali katekizam", uvezši u obzir neke novije momente s katehetskog područja, te je sve skupio i objavio knjigotiskom u knjižici od 100 stranica ukusnog formata pod naslovom "Povjerovali smo ljubavi".

Mi prepuštamo stručnu ocjenu stručnjacima, ali ovim želimo toplo preporučiti tu knjižicu župnicima, koja će im dobro doći u poučavanju o vjeri onih odraslijih, kojih sve više susrećemo danas i u našoj Hercegovini.

3.- U Sl. Vjesniku broj II/1976. na str. 72 nacija-
vili smo, da je izišla iz tiska knjiga džepnog formata od
Pierre Mauriac-a: RASTAVLJENA, koju je u hrvatskom prijevodu
objavila na poticaj biskupa Mons. Žnića Vijeće za obitelj
pri BKJ, te da će se moći nabaviti i u biskupiji.
Knjigu najtoplje preporučujemo kao prikladno štivo u
sezoni zaruka i vjenčanja u zimsko doba. Knjiga se može
dobiti kod Mons. Žnića, u biskupiji.

4.- HRVATSKE PUČKE MISE - s notama, vrlo prikladno za sudjelovanje vjernika u sv. Misi. Izdao Institut za crkvenu glazbu, cijena partitura 50,00, dionica 12,00 ND. Naručuje se kod HKD Sv. Čirila i Metoda, Zagreb, ili kod Instituta za crkvenu glazbu, Zgb, Kaptol broj 29.

5.- U kancelariji Ordinarijata možete nabaviti knjigu: Živan Bezić, U SJENI KREMATORIJA, uspomene jednog logoraša, II. izdanje. Pisac je poklonio nekoliko primjeraka kao svoj doprinos u fond gradnje katedrale u Mostaru. Tko knjigu kupi uz cijenu od 50,00 ND, pomaže gradnju katedrale u Mostaru.

X **X**

VI.- SVEĆENICIMA ZA INFORMACIJU I RAZMISLJANJE

1.- PROBLEMI... VELIKIH I MALIH SJEMENIŠTA I NOVIH SVEĆENIKA

Dr. Vladimir Merćep, svećenik splitsko-makarske nadbiskupije, na službi duhovnika u hrvatskom Papinskom Zavodu sv. Jeronima objavio je u "Vjesniku splitsko-makarske nadbiskupije" broj 5, str.23 - 35 članak pod naslovom "Problemi talijanskih velikih i malih sjemeništa", na temelju podataka koji su objavljeni u časopisu "Seminari", broj 1, 1976.

Iz toga članka prenosimo samo jedan manji dio, koji se odnosi na temu "Svećenici o današnjim sjemeništima", i "Mladi svećenici u očima laika" za informaciju i na razmišljanje braći svećenicima.

1. SVEĆENICI O DANAŠNJIM SJEMENIŠTIMA

Prvi koji uzimlje riječ jest rektor nekog sjemeništa iz srednje Italije, i on odmah naglašuje, da je došlo vrijeme, da se završi s pogubnim eksperimentima. "Već je bilo vrijeme, da netko auktoritativno uzme inicijativu i da zaustavi strahovitu lavinu na tako delikatnom sektoru crkvenog života. Već je bilo vrijeme, da se rekne "Dosta!" stanovitim pogubnim i štetnim eksperimentima. Mjesto uvijek poželjnog i zdravog ažuriranja, koje treba zagovarati, došlo se je do toga, da se sve ruši, s plodom koji sada svaka biskupija, neka više neka manje, bolno plaća..."

Radiografiju duhovne situacije u sjemeništima daje nam duhovnik jednog velikog sjemeništa...

" a/ Nestajanje nadnaravnog duha glavni je uzrok propalih i iščezlih zvanja!

Prijelom izmedju zvanja i nadnaravi, i dosljedno, pad u sekularizaciju i sekularizam... .

Nestanak osobne pobožnosti, koju je apsorbirala i učinila stereotipnom takozvana "zajednica": pričesti beznačajne i neosobne, kadkada upravo hladne; pjeva se s Gospodinom još ustima i u tome se sastoji sva zahvala.

Ispovijedi u smislu susreta-prijateljstva, kod koje izostaje sakramentalno značenje, osim toga rijetke.

Adoracija Presvetoga, ako još postoji, izblijedila je, po obliku i sklerotičnosti, iz bojazni pred intimnosti, koja se naziva "intimizam", "angelizam".

Većinom sloboda u sudovima i vladanja pojedinaca i grupa /s redovitim manjim grupama presije/ o naredbama poglavara, koje smatraju zastarjelima.

Poglavar i lako prilagodljivi i popustiljivi, koji vjeruju u mit osobnog odgoja i tako pogoduju zabludama i pogrešnim praksama u modi, u ime psihologije, i osim toga bojažljivi u opominjanju.

oni ne žele osjećati i smatrati Božjim službenicima, nego jednostavnim laicima, čija bi svrha bila samo živjeti medju nama kao uzor laičkog života.

Kamuflaža u civil nije poniznost: "Ponizan je onaj bosonogi brat laik, u habitu i s pojasom, koji se doista siromašno oblači, ali koji se ne stavlja u civil i ne naroči ni najmađu promjenu odjeći svoga reda, koju je izabrala kao mrtvljenje svoje taštine. Naprotiv svećenik u "blue jeans", svećenik čupavac i odrpanac nije ponizan, nego odbojan i vulgaran. Nije ponizan, ponavljam, jer nije izabrao i odlučio da se uputi, poistovjećuje sa siromasima, koji su u vijek dostojanstveni, nego s najgorim elementima društva, ne mareći za poštivanje prema najboljima. Nije ponizan, jer zauzimlje i želi pokazati bezobraznost i drskost, kada loše prekrivenu i značajnu, ne siromasima, nego najtmurnijima slojevima prostog gradjanstva.

Unatoč tome, vanjski izgled, iako je siguran znak nereda, moralne konfuzije, nije sve. On, nažalost, odgovara i načinu mišljenja i životnog shvaćanja same svećeničke misije, načinu, koji je posve protivan onome, koji katolici očekuju od pravog svećenika. Nemojmo se utvarati! Najgorčenije kritike, pa i sami prezir prema "novim svećenicima" nikada ne dolaze od dobrih katolika, nego upravo od moralno najnižih elemenata pučanstva, koji imaju maleno ili nikakvo povjerenje u religijske čine. Upravo su nevjernici, koji osjećaju u srcu nerastumačivo postovanje prema "svećeniku", koji je ostao svećenik, dok preziru svećenika, čupavca. Oni se protive često zbog političkih razloga pravom Božjem službeniku. Ali, jedno je protiviti se, a drugo je prezirati. I baš je prezir, koji na se izazivaju "novi svećenici". Ali, osim vanjskog ponašanja, ti svećenici izazivaju zabrinutost zbog načina, kako vrše svetu službu. Njihove bezbrojne i u vijek različite "novosti" općenito su uznemirile katolike. Kažem "katolike", a ne pretjerano pobožne ljudi /bigotti/. Ako je sve do sada, kako oni kažu, bilo pogrešno, koje treba odbaciti i ono, što se danas čini? Onda je bolje uzdržati se. Onda je bolje ne uzeti ozbiljno ove nove "moderne" religiozne čine. Onda je prikladno, u pomanjkanju nečega sigurnoga, valjanoga za sutra i za u vijek udaljiti se već sada od te "čudne Crkve!".

3.- PROGRAM ZA RJEŠENJE KRIZE / U SJEMENIŠTIMA/

Da bi se izišlo iz ove kritične situacije, časopis "Seminari" dolazi sa svojim programom:

Najprije naglašuje: a/ nezamjenjivost sjemeništa, malih i velikih, koje je osnovao Tridentinski sabor, potvrdio II. Vatikanski, i koji su se pokazali tijekom svoje povijesti prave kovačnice svetaca i apostola; b/ urgentnost, da se razborito izabiru za poglavare učeni i sveti ljudi, posebno spremljeni i već stekli iskustvo u pastoralnom radu".

Ponovno naglašava potrebu, da se u sjemenišarski i svećenički, o.n./ život postavi duboka ascetsko-doktrinalna izobrazba, postepena i specifična, već od početka, a koja će biti obilježena:

- nadnaravnom vizijom svećeničkoga zvanja, zapečaćena svetim karakterom koji upriličuje Kristu svećeniku, i potpunim davanjem sebe Bogu i dušama;

Prezir mrtvenja i sloboda, da se prisustvuje filmovima velikim moralnim rezervama...

Sve zdrave tradicije, koje su odgojile čete autentičnih apostolskih svećenika najedanput odbačene.

Poslušnost treba da bude "razložna - ragionata", tj. bez duha vjere, koja dovodi do preziranja onoga, koji daje primjer poslušnosti.

Zvanje se promatra kao privremena služba, a ne doživotna i opraća se onome, i to u ime diskutabilne ljubavi, koji napušta svećeništvo u stanovitoj dobi, budući da je drukčije progledao... Povladjivanje više zabludama nego li zabludjelima.

b/ Laička kultura u studiju, često pod izlikom pluralizma i poštovanja tuđeg mišljenja s izdajom katoličke misli....

Opasne teološke teorije prikazivane kao postignuće /teološko, o.n./ misli, a u stvari su opasni napadaji na sigurnost i kredibilnost vjere.

Suptilna i ustrajna marksistička infiltracija, obojena kršćanskim sociologijom u službi komunizma...

Predstavljanje ljudskog Krista /čak kao marksista/ u službi društva stavljući u pozadinu prvenstveno i potpuno spasenje čovjeka s njegovim oslobođanjem prije svega od grijeha /od zla/.

c/ Treba ići ususret masi, inkarnirati se /sve do žrtve/, zaći u nju /čak sve do dotele, da se bude pregažen od nje/, obući se u civil i ponašati se poput drugih, zaboravljajući da je sudbina pokvarene soli, da je pogaze ljudi, kako se to fatalno i dogadja. Slabost, strah i podijeljnost biskupa /jedne od crkvenih rana!/ Ne vrše auktoritet kao službu, koje neumoljivo predribljavaju svećenici pustolovi i bez skrupula.

Preplašeni svećenici, koji su navršili četrdesetu godinu života, izgubili pouzdanje u sjemenište, dok ga mladji nisu nikad ni imali" /Str. 4 - 5/.

Jedan župnik iz sjeverne Italije priznaje, da kršćanske majke ne šalju sinove u sjemeništa:

Ako pomicam na nesreću, koju je proizvelo udaljivanje od odgojne tradicije samo u mojoj biskupiji, mora čovjek ostati dezorientiran. Sjemenište konačno zatvoreno... Više od 40 ovih posljednjih godina napustilo svećeništvo i svi se oženili /većinom civilno, jer im nije bilo stalno do crkvene dispenze.../. Naravno, govorim samo o mirskim svećenicima, jer ako pribrojimo redovnike, držim da se njihov broj poveća na stotinjak... Tko se više usudjuje slati mladež u sjemenište? Naše vrijedne obitelji, iz kojih jo dolazi većina zvanja, negativno su impresionirane ponašanjem tolikim svećenika, pobornika čudnih liturgija, neomiljenoga i neprihvatljivoga propovijedanja i krahom mnogih sjemeništaraca. One nisu više oduševljene, da šalju svoje sinove u sjemenište, jer postoje vjerojatni rizici da nastrandaju. I u tom slučaju, kad bi se barem vratili kući s osrednjom kršćanskom formacijom! Ali, općenito se vraćaju s čudnim idejama u glavi i prave smetnje jadnim župnicima, koji su ih inali u župi!

Župnik, bivši profesor, donosi svoju ispovijest o sjemeništima:

"Činjenica je tako žalosna i očajna, da samo Božja ruka, koju želimo da ne bude stvarno prikraćena našoj Evropi, može nešto napraviti. Naše su odgovornosti mnoge. Na početku krize, dok su neki s nepromišljenošću nesavjesnih ljudi kušali prve lude eksperimente u sjemeništima, osobito u velikim /bogoslovijama, o.n./, mi jadni župnici, koji smo gledali kako nam se sjemeništari mijenjaju pred očima, ili, točnije, koji smo gledali kako najbolji mlađići, koji su iz župe odlazili u sjemenište i vraćali se pokvareni i ispraznjeni od svega, što smo im s toliko ljubavi stavljali u srce, podizali smo svoj glas. Ali, odvraćalo nam se je da smo natražnjaci, formalisti, i t. d. Nestade talara, nestade duha pobožnosti, ljubavi prema sakramentima, prema euharistiji, prema apostolatu.

Pravljeni čudni eksperimenti in corpore vili... Konačno je rektor bio uklonjen... Bijednik nije uvidjao, da oni koji su vani, ni ulazili nisu, i da su oni koji su bili unutra, izlazili.... Cesto nisam mogao održati predavanje zbog pomanjkanja slušatelja. I tako napustih profesorsku službu... Mi župnici /jer smo i mi malko krivi/ prestadosmo se zanimati za sjemenište. Ne htjedosmo više čuti za nj. Nastadoše polemike, međusobna optuživanja. Nadodje u sve osjećaj velikog nepovjerenja i do konačnog kraha /da su morali zatvoriti sjemenište, o.n./...

Vojnički kapelan pomišlja s "velikom boljom na konfuziju ideja, koja dolazi sa strane "učeće Crkve", koja nas je naučavala da uvihek treba slušati bez oklijevanja, s potpunim povjerenjem i sa sigurnošću, da smo dobro vodjeni. U mojoj pokrajini... sjemeništa su prazna, neka su na prodaju, druga iznajmljena u škole i u druge svrhe, sjemeništara i bogoslova malo, i to što postoji kamuflirani u civilna odijela i što je najgore, svjetovnog i posvjetovnjačenog duha. Ali, sramota je u tome, da se sve to zbiva uz odobravanje njihovih biskupa!"

Svećenik - novinar ističe, da su bili previše rezignirani pred valom, koji je sekularizirao i prožimao svećenstvo svjetovnim duhom...

Konačno, svećenik, sveučilišni profesor, izražava udivljenje uredniku i daje bezuvjetni pristanak. "Dijagnoza je, veli on, stvarna i evandjeoski čvrsta, da odbaci svaki kompromis i dim iz onih komodnih dijalektičkih sinteza, koje su sve prožele, pa i u Rimu, Crkvu poslije Koncila".

2.- MLADI SVEĆENICI U OČIMA LAIKA

Poslije ovih bolnih i krvavih svjedočanstava raznih svećenika zanimljivo je saslušati mišljenje katoličkih laika o mlađim svećenicima.

Jedan rimski novinar bi htio, da "svećenik ponovno bude svećenik", jer "mnogi od onih, koje vidimo, čini se, da to nisu. Jer sve čine, da to ne izgledaju, da sakriju svoje dostojanstvo i svoje zvanje. Ne nastoje samo da se ne prepoznaju po odijevanju i da se ne razlikuju od laika, nego po svome načinu govora, gestikulacije, djelovanja, što sve nažalost djeluje, da se počne sumnjati, da se mnogi medju njima ne razlikuju od laika po načinu života, a to je već najveće zlo".

Dakle, htjeli bismo da svećenici ponovno postanu svećenici na vidljiv način i uvihek. To znači, da bi trebali biti izrazitiji ljudi molitve. Nekoć se je često vidjao svećenik vani sa časoslovom u ruci, u stavu koji nas je silio da pomislimo, s poštovanjem i razumijevanjem na potrebu molitve. Oni časoslovi, koji nisu bili navlašć pokazivani, ali niti skrivani, bili su propovijed, koju smo trebali i koju uvihek trebamo i koju danas kamuflirani svećenici s odjećom, koja više pogoduje novini i cigareti nego li psalteriju i molitvi, više ne ponavljaju".

Htjeli bismo, nadalje, svećenike, koji se na pr. odlikuju čednošću i suzdržljivom delikatnošću govore sa ženama... Svećenici koji olako "tikaju" /govore ti, o.n./ djevojke i žene, ne svidjaju se nama laicima".

I "vanska laicizacija svećenika, koja katkada slijedi drugu, koja se je već zbila u duši, jedna je od činjenica, koju katolici laici promatraju s velikom boli i sa živom zabrinutošću".

"Prije odijelo tih sjemeništara /misli na rimske bogoslove i djake, o.n./ bilo je motiv pobude i razmišljanja nama laicima, pomagali su nam razmišljati o izboru, koji su toliki mlađići napravili, da bi se odrekli svijeta i služili Bogu: sada nam je ponestalo te pobudne refleksije. I to je, koliko mi je poznato, loše djelovalo i na mnoge mlađe, koji su nekada punili sjemeništa, a danas ih ostavljaju napustjeli s nostalgijom u duši".

Htjeli bismo jedinu želju izraziti. Neka novi svećenici budu još u svemu i na vidljiv način svećenici, kao što su bili jedan župnik arški i osnivač svećenika klanjalaca sv. Julijan Eymard, danas ostavljen malo po strani kao i Euharistija, koju je htio da se neprestano časti, kao što su bili Cottolengo, Cafasso i mnogi drugi.

Svijet treba svetaca, osobito svetih svećenika. Ali, sveti svećenici koje poznajemo i kojih se sjećamo s nostalgijom, jesu oni od jučer, kojima mnogi od novih iz želje da se upriliče prolaznim svjetskim modama, ne naliče dovoljno".

Tijedan sveučilišni profesor pravi svoju ispovijest:

"Današnji svećenik, izuzev dužnih iznimaka, postao je, po mom mišljenju i držim po mišljenju mnogih nevjernika, bljutav i naduven. Naopako ispunjen tolikim stvarima, i manje, uvihek manje onom vjerom, koja se priopćuje - kao da je odbacio svoju misionarsku misiju, koju mu je Krist povjerio - da bi prihvatio druge stvari, za koje on nije kompetentan. Nalazimo se pred nekom vrstom otpada. Njegova kamuflaša pomiješala ga je s masom i stvorila prazninu one prisutnosti, koju smo sve do danas smatrali neophodno potrebnom za spasavanje duša. Ali, pri tom treba imati na pameti, da je njegovo zvanje bilo frustrirano s ne malo hereza, koje su našle prijem u sjemeništima i na samim Papinskim univerzama".

Jedan časnik najvrsnijeg roda talijanske vojske usudjuje se iznijeti ovaj pogled o novim svećenicima:

"Pojava novih svećenika izazvala je u prvi mah čudjenje, zatim zaprepaštenje i na koncu duhovnu križu. Njihovo odbacivanje talara, posvećene odjeće, koja je takodje znak svećeničkog stanja, stvorila je dojam, da se

- težnjom prema svetosti života;
- vršenjem crkvenih krepsti /poniznosti, kršćanske ljubavi, čistoće, poslušnosti, rezerviranosti, žrtve, apostolskog žara/;
- rigoroznim izborom kandidata za svećeništvo;
- postepenim povratkom komunitarne liturgije, gregorijanskog pjevanja i latinskog jezika;

Časopis "Seminari", nadalje u svom programu, svraća pažnju crkvene hijerarhije na urgentnost budne i odlučne akcije protiv zabluda, koje se danas šire po mnogim sjemeništima poslije uvodjenja sekulariziranih kriterija u sjemenišni odgoj;

Traži da se stavi u pravo svjetlo odgoj s obzirom na slobodu i suprostavlji se raznim eksperimentima autoformacije, koji su prvi uzrok raširene kontestacije;

Časopis zagovara a/ nadzor Kongregacije s nazivom "Sveta Kongregacija za sjemeništa i katolički odgoj", b/ što tješnju suradnju izmedju Svetе Stolice i Episkopa ta u predmetu odgoja i sjemenišnog formiranja s imenovanjem za svaki narod, jednog delegata sa strane Biskupske konferencije, i c/ uspostavljanje Apostolskog vizitatora sa službom povezivanja Svetе Stolice i Nacionalnih i pokrajinskih biskupskih komisija, koje su pozvane da vode, uskladjuju i nadziru odgojni smjer u sjemeništima;

Časopis "Seminari" poziva sve molitvene snage u Crkvi, sve vjernike i redovničke zajednice, osobito članove kontemplativnih redova, da se mole za budjenje zvanja i posvećevanje klera!

U vezi s iznešenim programom časopis donosi dva pokušaja za rješavanje krize u /talijanskim/ sjemeništima: jedan se odnosi na općenito formiranje u sjemeništima, a drugi na posebni odgoj, i to na biblijski....

Pisac završuje:

"Treba se povratiti Svetom Pismu s vjerom apostola i crkvenih Otaca, po primjeru Isusovu. Samo tada bit će ono, /tj. Sveti Pismo, o.n./, s Presvetom Euharistijom, okrepujuća hrana svećeničkih kandidata i duša njihovog budućeg svećeničkog apostolata".

2.- USUSRET "NOVOM KRŠĆANSTVU"

Ugledna katolička talijanska revija "Civiltà Cattolica", u svojem broju od 16. ožujka 1974. objavila je članak pod naslovom "La Tentazione del "Nuovo Cristianesimo".

Članak je kasnije, u veljači 1975. otisnut kao separat u "Feuilles Documentaires" /Brüssel/, a u najnovije doba, u časopisu "Der Fels", broj 11/1976. objavljen je u njemačkom prijevodu.

To svjedoči o aktuelnosti sadržaja članka, pa smo odlučili i mi, za informaciju i za orijentaciju našim svećenicima taj članak objaviti u hrvatskom prijevodu s molbom da ga svećenici temeljito pročitaju i prouče, kako bi dobili ispravnu orijentaciju u današnjem virvaru u suvremenoj teologiji, koja je, nažalost, prožeta u mnogim područjima neomodernističkim idejama, a što zapljuškuje i Crkvu kod nas, Hrvata, preko raznih edicija koje se pojavljuju na tržištu katoličke literature kod nas.

Članak je preveo iz talijanskog originala uz konsultaciju njemačkog prijevoda, prof. R.P. kojem ovim želimo iskreno zahvaliti na trudu i brizi.

x x x x

Katolička se Crkva izvanjskom promatraču danas očituje podijeljenom. Poznate su mnoge činjenice koje tu podijeljenost očituju, jer ih tisk, radio i televizija donose pridajući im znatno značenje. Tako je unutar Crkve nastala "katolička opozicija", u koju se slijavaju brojne skupine "katolika kontestatora", ili, kako se oni vole nazivati, "kritički kršćani".

Što se stvarno krije pod tom pojavom? Drugim riječima, što danas dijeli katolike, osim polemika o konkordatu, o referendumu, o "socijalističkom izboru", o "bogastvima" Vatikana, ili o "šurovanju" Crkve s političkom i ekonomskom moći /piac aludira na prilike u Italiji u doba pisanja članka, o.n./?

Čini nam se da podijeljenost nije prvenstveno praktičnog reda, tj. ne tiče se na prvom mjestu onoga što bi Crkva i današnji kršćani morali poduzimati da budu vjerni Evandjelju. Jasno, to je točka po kojoj "kršćani kontestatori" najviše tuku: najteža i najokrutnija optužba "institucionalnoj Crkvi" jest u tome da je "nevjerna Evandjelju", jer ne izvršuje odredjene izbore koje Evandjelje od nje zahtijevav, nego se, naprotiv, "prostituira" s jakim, moćnim, bogatim, oslanjajući se i blagoslivljujući kapitalistički sustav, koji izrabljuje i ugnjetava "siromašne".

Ipak, po našem mišljenju, nije ovo najvažnija i najradikalnija točka podijeljenosti koja postoji u katoličkom svijetu, iako se oko nje najlakše zgrušava nesuglasje s "institucionalnom" Crkvom.

Smatramo da je prava podijeljenost medju današnjim katolicima teorijske, teološke ili, radije, dogmatske naravi. Čini nam se, naime, da je ovih godina nastalo "NOVO KRŠĆANSTVO", koje se razlikuje od - nazovimo - "TRADICIONALNOG" kršćanstva ne samo zbog novog načina postavljanja nekih problema ili otvaranja novih teoloških perspektiva, nego jer nastoji biti "RE-INTERPRETACIJA" kršćanske vjere

po humanističkom i sekularističkom ključu, trudeći se da tu vjeru učini značajnom i zanimljivom za modernoga čovjeka kojemu "tradicionalno" kršćanstvo ne bi više imalo ništa reći.

Ovo "Novo kršćanstvo" nastaje po sebi iz pravednih zahtjeva i želi odgovoriti na stvarnu problematiku koja se danas naširoko osjeća; ali, umjesto da stvara sintezu između "tradicionalnoga" i "novoga", ostavlja u konačnici po strani ili nijeće bitne elemente koji obilježuju kršćansku vjeru. Drugim riječima, izvodi ozbiljno "umanjenje" kršćanske vjere, ili joj do te mjere naglašava neke vidove da joj praktično nijeće druge koji su jednako važni, ako ne i bitniji.

Da bi čitatelj uvidio ispravnost ovih tvrdnji, pogledajmo koji su najznačajniji biljezi "novoga kršćanstva".

ANTROPOCENTRIZAM

Prva je oznaka sigurno ANTROPOCENTRIZAM. S njime "novi kršćani" stavljaju u centar ne Boga, nego čovjeka i na čovjeka usredotočuju svu svoju pažnju i zanimanje. Boga se ne nijeće, nego ga se gleda u čovjeku i u funkciji čovjeka: ne ljubi ga se i ne služi mu se u njemu i po njemu samome, nego ljubav i služenje Bogu svodi se na ljubav i služenje čovjeku.

Prva zapovijed - "Ljubi Boga svim srcem svojim i svom snagom svojom" - svedena je na drugu zapovijed - "Ljubi bližnjega" - te tako postaje ne druga, nego jedina zapovijed. Prvenstvo Boga zamjenjuje se prvenstvom čovjeka. Bog postoji, ali je u čovjeku /to za neke znači: Bog je čovjek!/. Prema tome, ljubav prema bližnjemu nije samo - kako naučava sv. Ivan - "znak" istinske ljubavi prema Bogu, nego je to "cjelina" kršćanstva. Pravi, dakle, kršćanin nije onaj koji ljubi Boga svim srcem svojim, a iz ljubavi prema Bogu ljubi braću i žrtvuje se za njih, nego onaj koji se u povijesti zauzima za ljubav prema ljudima, koji su za njega pravo i jedino lice Božje. Zato najbolja i najistinsija molitva neće biti povlačenje u samoču da se tamo Boga traži, nego zalaganje u povijesti u službi bližnjemu; dapače, tradicionalna je molitva smatrana kao "bijeg" od svjetovnog zalaganja i kao "opasnost" jalova /uzaludna!/ savijanja nad samim sobom i svojim vlastitim sićušnim "duhovnim" problemima.

GEOCENTRIZAM /INTRAMONDANITA/

USREDOTOČENOST NA OVAJ SVIJET

Druga temeljna oznaka "novog kršćanstva" jest unutarsvjetskost /geocentrizam, usredotočenost na ovaj svijet!/. Naime, dok "tradicionalno" kršćanstvo stavlja naglasak na budući svijet i vječni život s Bogom te očekuje puno ostvarenje Kraljevstva Božjega na kraju vremena, "novi kršćani" naglašavaju "ovaj" svijet i ovo vrijeme te tvrde da se Kraljevstvo Božje mora ostvariti potpuno ovdje, u našoj povijesti. Spasenje koje je Krist donio ljudima svojom smrću i uskrsnućem ne odjelotvoruje se u nekoj više manje mitskoj onostranosti, nego na ovoj zemlji; ono se poistovjećuje s "oslobodenjem" ljudi od zala koja ih

tiše i otudjuju priječeći im da postanu posve slobodni ljudi; a ta su zla: neznanje, glad, nerazvijenost, političko tlačenje i ekonomsko izrabljivanje. Stoga, zlo od kojega treba osloboditi čovjeka nije u prvom redu osobni grijeh, nego "društveni grijeh", odnosno skup nepravednih društvenih, političkih i ekonomskih struktura koje nekim ljudima omogućuju da sebi druge podvrgavaju i izrabljaju. U sadašnjem povijesnom momentu ovaj se "društveni grijeh" poistovjećuje sa kapitalističkim sustavom koji je po svojoj naravi otudjujući i izrabljivački, jer je usmjeren na dobit. Budući da kršćani i Crkva moraju raditi za dolazak Božjeg kraljevstva, oni se moraju boriti protiv ekonomskog kapitalizma i političkog imperializma. A uspješnu bitku protiv kapitalizma vodi samo socijalizam. Dakle, katolici koji se žele založiti za oslobodenje siromašnih i potlačenih, moraju učiniti "socijalistički izbor", i, dosljedno, boriti se za pobjedu socijalizma u svijetu. Zato, samo onaj koji se zauzima za "oslobodenje" siromašnih od kapitalizma i čini "socijalistički izbor" dosljedan je Evandjelju, koje je navjestaj oslobodenja siromašnima, te se takav može doista zvati kršćaninom.

EVANGELIZAM

Treća značajka novoga kršćanstva jest evangelizam. "Novi kršćani", naime, u svojoj se misli i akciji kane nadahnjivati samo na Evandjelju, isključujući svaki odnos prema Predaji Crkve i, osobito, prema Crkvenom Učiteljstvu. Na osnovi toga isključenja Crkve, "novi kršćani" "čitajući" Evandjelje, ne oslanjaju se toliko na protestantsko načelo "slobodnog prosudjivanja" koliko više na načelo jasnog marksističkog principa - "ekonomski" struktura određuje "religioznu" i "kulturnu" suprastrukturu. Snagom toga načela "čitanje" Evandjelja, kako ga je Crkva obavljala ne samo u prošlosti nego i danas, jest bitno kriovtvoreno: to je čitanje po "buržujskom" i "kapitalističkom" ključu. Jer, prema "novim kršćanima" Crkva ne živi samo unutar kapitalističkog sustava nego je i tijesno povezana s njime. Stoga je njezino "čitanje", i njezino tumačenje Evandjelja pod utjecajem kapitalističke ideologije. Naprotiv, Evandjelje treba čitati stavljajući se u kožu siromašnih, sa stajališta potlačenih, tj. proleterske klase. Evandjelje pripada siromašnima i samo ga je njima Krist navijestio: stoga samo oni, njihovi sumišljenici i suborci mogu ga razumjeti u njegovu pravom značenju.

NOVA EKLEZIOLOGIJA

Četvrti elemenat koji obilježuje "novo kršćanstvo" jest novo poimanje Crkve. Bitne točke jesu ove:
 a/ Nema razlike, još manje odijeljenosti, između "Crkve" i "svijeta"; Crkva je ne samo u svijetu, nego ona je svijet;
 b/ Crkva ne postoji za sebe, nego za svijet i u njegovoj je službi: ona, stoga, ne smije tražiti svoje potvrđenje i ugled ugovarajući sa silama ovoga svijeta /po konkordatima/, stvarajući vlastita "katolička" djela, nego se mora raspasti u službi svijetu stavljajući se njemu na raspolaženje; mora se, stoga, odreći vlastitih vjerskih "institucija" koje se uvijek pretvaraju u strukture bogatstva, moći i izrabljivanja sirotinja, te se predstaviti ljudima "siromašna", jaka samo u proročkoj snazi i Božjoj Riječi koja oslobadja.

se
Samо се tako "siromašni", posebno radnička klasa, naći u Crkvi "kod kuće";
c/ Crkva je u biti bratsko zajedništvo jednakih, zajedništvo koje okuplja Riječ Božja, koje mora uspostaviti vrhovo pravilo suda i djelovanja za sve članove zajednice.
A ova u svrhu služenja Riječi i Euharistije označuje i izabire neke članove kao "služitelje", ali svećeništvo ostaje povlastica cijele zajednice, koja prema tome može slaviti Euharistiju i bez "služitelja";

d/ Sveopća Crkva jest bratsko zajedništvo mjesnih Crkava, sastavljenih od malih i nepoznatih "bazičnih zajednica", okupljenih oko Božje riječi i vjernih Evandjelu i "sirotinji":

e/ Katolička Crkva, kakva danas postoji, sa svojom podjeljenošću na upravitelje /Hijerarhija!/ i upravljane /Narod Božji!, sa svojim strukturama gospodstva i moći, sa svojim sudjelovanjem u političkoj vlasti posredstvom konkordata, sa svojim šurovanjem s izrabljivačkim kapitalizmom kojemu pribavlja religiozno pokrivalo, a od kojega prima dobre koristi, korjenito je nevjerna Evandjelu i neprijateljica "siromašnih". Ona sudjeluje u njihovu tlačenju i izrabljivanju. Stoga pojedini kršćani i zajednice, ako žele ostati vjerni Evandjelu i siromašnima, pozivaju se da se odmaknu od ustavnove Crkve ili da u njoj ostanu, ali kao kritični pravirnik /kontrstatorski kvasac!/ nastojeći da je vratи Evandjelu i sirotinji.

KRIST - OSLOBODITELJ

Zadnji biljeg "novoga kršćanstva" jest vjera u Krista, "strast" za Krista: ali ne za Krista, Sina Božjega koji je postao čovjekom /po kršćanskoj teologiji!/ nego za Krista-čovjeka, za Krista "čovjeka za druge", za Krista-prijatelja i branitelja "siromašnih", za Krista-Osloboditelja, dapače "revolucionara".

Jedan redovnik-svećenik, istupajući iz "crkvenih struktura" /tj. napuštajući religiju, "faktor alijenacije i konzervacije", i Crkvu koja ima zadaću da "zatvori i neutralizira Krista"/ nedavno je pisao:

"Vjerovati u Krista, znači, po meni, dati određeni smisao svijetu, stvarima, životu, povijesti; znači vjerovati u određeni način pobjede čovjeka nad smrću; znači ući u smrt, sigurni u uskrsnuće /tj. u život koji ne prestaje biti dar/; znači ujedno svjedočiti trajno nezadovoljstvo čovjeka /i stoga Krista/ u odnosu na sadašnjost i nuždu posvemašnjeg prevrata. Krist je, u ime čovjeka, stalni revolucionar. I kao takav on je jedino i pravo lice Božje. Nije beznačajno da je za kršćanina Bog čovjek"!... /"Krist je čovjek i čovjek je Krist: ova jednakost bila je stalno i uporno odbijana tijekom stoljeća, pa i u naše dane sa strane crkvenih struktura...".

x x x x x x x x x

x x x x x

Ako sad ispitamo ove karakteristike elemente "novog kršćanstva", vidimo odmah kako se, da se utvrde ispravni i opravdani zahtjevi, koji su možda malo zanemareni u prošlosti, zasjenjuju i niječu bitne točke kršćanske vjere.

RELIGIJA ČOVJEKA

Što se tiče antropocentrizma, ispravan zahtjev da se naglasi ljubav i služenje čovjeku ide tako daleko da se praktično uklanja Boga s pozornice, ili ga se svodi na čovjeka. Ali tako kršćanstvo postaje "RELIGIJA ČOVJEKA", koja, iako zadržava ime Boga, u biti je svojoj ateistička; postaje "religija druge zapovijedi". A ovo umanjenje jest u korjenitoj protivnosti s Evandjeljem koje naučava prvenstvo Boga i ljubavi prema Bogu te u Bogu vidi izvor i uzrok ljubavi za čovjeka i služenja čovjeku: čovjek je vrijedan ljubavi, jer ga Bog ljubi i jer ga je učinio svojim sinom; siromah mora biti čašćen i služen na poseban način, jer ga Bog posebno ljubi, i u osobi Isusovoj, stavio se u njegovu službu, još bolje uzeo je njegovo obliče. Bez ljubavi prema Bogu kršćanska ljubav prema čovjeku ne bi imala smisla.

Isto se mora reći i za drugu oznaku "novoga kršćanstva", za geocentrizam, /unutarsvjetskost, intramondanitatem/. Protiv odredjene vizije odviše "spiritualističkog", "individualističkog" kršćanstva, koje je isključivo usmjereno na "vječno spasenje" ispravno je potvrditi vrijednost svijeta i povijesti. Ispravno je reći da se Kraljevstvo Božje mora već ovdje na zemlji ostvariti. Ali to ne smije potaknuti oduševljenje prema svijetu i povijesti do te mjere, da ih se divinizira, a osobito se ne smije zaboraviti da je potpuno ostvarenje Kraljevstva Božjega eshatološko: pravi se čovjekov cilj ne ispunjuje na ovome svjetu koji prolazi kao slikokaz, nego u vječnom životu gdje će jedino triumfirati pravda i ljubav, jer će Bog biti "sve u svima".

Ispravno shvaćanje spasenja i oslobođenja

Ispravno je ustvrditi da spasenje nosi sa sobom oslobođenje od zala ovoga svijeta, jer je Krist došao spasiti čitava čovjeka i svu povijest, dušu i tijelo, duhovne i materijalne vrijednosti.

Ali ne može se spasenje svesti samo na oslobođenje od zala ovoga svijeta zaboravljajući da je za Isusa korjenito zlo odijeljenost od Boga, grijeh, i da su sva zla ovoga svijeta učinak i posljedica grijeha. Stoga, Krist nas prvenstveno spašava od iskonskoga i osobnog grijeha, a kao posljedica spašava nas od učinaka i očitanja grijeha.

Ispravno je staviti naglasak na "društveni grijeh", ali se grijeh ne može svesti samo na "društveni grijeh", zaboravljajući da je taj grijeh i njegove posljedice - nepravde i ugnjetavačke društvene strukture - plod zlobe ljudskoga srca, zgušnutost osobnih grijeha. Zato se ne mogu mijenjati društvene strukture ako se ne promijeni ljudsko srce.

Ne može se, stoga, zamijeniti prvenstvo eshatološkog Kraljevstva Božjega i vječnoga života prvenstvom svijeta i povijesti, niti duhovno prvenstvo vremenitom. Spasenje se ne može svesti na oslobođenje od gladi, nerazvijenosti i političko-gospodarskog ugnjetavanja, niti se grijeh može svesti na "društveni grijeh", u biti na kapitalizam. Jer, u takvom bi slučaju kršćanstvo bilo "obezglavljeni", svedeno na manifest revolucionarne političke akcije, koje se ne bi razlikovalo od marksizma, osim što bi bilo inspirirano Kristom i Evandjeljem; Isusova poruka postala bi osobito poruka ljudskog i zemaljskog oslobođenja, politička ideologija kao bi samo po imenu bila "religiozna" i "kršćanska".

EVANGELIZAM

S obzirom na treći elemenat "novoga kršćanstva" - evangelizam - smatramo da je vrlo opasno pokušavati čitati Evandjelje izvan Crkve: na stranu činjenica da su svi oni koji su se odijelili od crkvenog zajedništva imali tu težnju. Ne smije se zaboraviti da je Evandjelje knjiga Crkve. Ono je, naime, nastalo u Crkvi i od Crkve. Krist ga je povjerio Crkvi i ona ga je priznala autentičnim i vjerodostojnjim. Tako samo Crkva posjeduje tajnu ispravnog čitanja Evandjelja, jer samo ona posjeduje Duha koji je na početku Evandjelja.

Evandjelje ne pripada "siromašnima", nego Crkvi, točnije, pripada "siromašnima", ali ukoliko oni tvore Isusovu zajednicu, Crkvu.

Tvrđnja da Crkva "ideološki" čita Evandjelje, tj. po kapitalističkom ključu, dolazi iz marksističke ideologije, koju ne moramo uzimati u obzir, budući da je i ona plod "ideološkog" čitanja naravi i života Crkve.

Citati Evandjelje "sa stajališta ugnjetavanih" ili "ljevice", zar ne bi značilo staviti Krista na sud Marks-a, Evandjelje na sud Kapitala? Zar se ne bi zamijenilo prvenstvo vjere prvenstvom politike?

DESTRUKTIVNA KRITIKA CRKVE

U pogledu ekleziologije koju zastupa "novi kršćanstvo" moramo upozoriti na tri stvari: Prije svega, svesti Crkvu na "svijet", znači srušiti je: Crkva je u svijetu, ali nije svijet! Zatim, tvrditi da je Crkva za svijet, ne mora značiti da se Crkva mora razvodniti, nestati u svijetu: jedno je reći da Crkva ne smije tražiti svjetovno bogatstvo i moć, a drugo je da ne smije imati vlastite ustanove, jer, makar tražila siromaštvo koje nije prividno nego istinsko, Crkva se mora utjeloviti u povijesti i prema tome imati vlastitu, vidljivu, "institucionalnu" formu. Mora imati vlastita djela apostolata i dobrotvornosti. Konačno, suprostaviti današnju Crkvu Evandjelju tako radijalno da se tvrdi kako je službena Crkva, u svojoj hijerarhijsko-svećeničkoj konstituciji i u svome životu, nevjerna Evandjelju i siromasima, znači tvrditi da je današnja Crkva bez Krista i Duha Svetoga: pitamo se, dakle, kakav je smisao u tome da netko želi ostati u Crkvi? Ostaje da je spasi? Bila bi to prevelika preuzetnost: Ako nam Krist ne spasi Crkvu, tko bi mogao pretendirati da je spasi?

Ne preostaje, dakle, nego da je prepustimo njezinoj slobini... te da podjemo drugim putem: s Kristom i čovjekom, ali bez Crkve, izvan svake crkvene strukture. Samo, možemo se i moramo pitati: je li moguće bez Crkve, ili bolje, stavljajući se slobodno izvan Crkve, biti još s Kristom, ili riskiramo li da se nadjemo samo s čovjekom, bez Krista i bez Boga.

x x x x x x x

Ako je to "novi kršćanstvo", moramo se upitati: ne nalazimo li se ovdje pred novim oblikom modernizma, koji, nastojeći učiniti kršćanstvo značajnim i zanimljivim za današnjega čovjeka, ispražnjuje ga iz njegove najizvornejšje biti.

Jasno, "novi kršćanstvo" ne nije vele kršćanske istine: Boga, Krista, Crkvu, vječni život, Kraljevstvo Božje, grijeh, spasenje, aške ove istine tako reinterpretiraju" /"ponovno-tumeče"/ i "umanjuju" da od značenja koje one imaju u autentičnom kršćanstvu ostaje malo ili nimalo.

Moramo, dakle, zaključiti da se "novi kršćanstvo" u gore opisanom obliku mora smatrati nepomirljivim i bitno suprotnim "tradicionalnom" kršćanstvu.

Ovaj će sud nekima izgledati suviše oštar. Prigovorit će nam, prije svega, da "novi kršćani", unatoč svim svojim pretjeranostima i smionostima ne kane nijekati temeljne istine vjere. Prigovorit će se, zatim, da se nema u obziru zakoniti teološki pluralizam u prosudjivanju novih teorija koje su ovih godina nastale na teološkom polju.

Na prvi prigovor primjećujemo, prije svega, da u ispitivanju skupa idejâ koje smo nazvali "novim kršćanstvom" nismo uzimali u obzir nakane onih koji takve ideje isповijedaju, nego samo ideje u njihovoј unutarnjoj logici. Stoga, može biti da "novi kršćani" ne nastoje nijekati temeljne vjerske istine i žele ostaći u Crkvi. Ali nije to srž problema. Radi se o tome da se vidi što odredjene tvrdnje objektivno znače i kamo izvjesne misli po svojoj logičnoj snazi vode.

Drugo, primjećujemo da je uvijek češći slučaj onoga koji, počinjući podržavati ideje "novog kršćanstva", završava napuštanjem svega: Crkve, tradicionalne vjere, religije, da bi zadržao samo "vjeru u Krista" koja je istovjetna s "vjerom u čovjeka".

Na drugi prigovor - što se tiče "novoga kršćanstva" - odgovaramo, da se ne može, čini nam se, govoriti o teološkom, nego se mora govoriti o dogmatskom pluralizmu: ne radi se o različitim teologijama, nego o različitim vjerama. Još bolje, prisustvujemo "pravoj promjeni sadržaja katoličke vjere". Ovaj ozbiljni izraz nije nas, nego je jezgro odgovora koji je dalo Stalno vijeće francuskog Episkopata, 14. studenoga 1973., na radni dokument medjunarodne skupštine "kršćana-kontestatora" ili "kritičkih kršćana", koja se održala u Lyonu, 17.- 18. studenoga.

Čini nam se, stoga, da je nužno upozoriti one koji bi, iako potaknuti iskrenom ljubavlju prema čovjeku i Evandjelju - bili u napasti da prihvate "novi kršćanstvo".

Opasnost koja im prijeti jest da se stave izvan Crkve i autentične kršćanske vjere, koju su Apostoli primili od Krista i predali je Crkvi.

Na žalost, kušnja "novoga kršćanstva" ukazuje im se pod vidom vjernosti Kristu, Evanjelju i "siromasima": vjernost koje se krščanin ne može odreći a da ne izgubi vlastitu dušu.

Stoga je to napast kojoj se osobito teško oduprijeti. Ipak, nužno je imati u vidu da se radi o "napasti", o smrtonosnoj zamci kojoj treba znati mudro pobjeći, izmičući pritisku krilatica i teoloških političkih moda koje nisu "istinите" samim tim što su "progresivne".

La Civiltà Cattolica, broj 2970,
16.III. 1974. str. 521-528.

& & & & &

IZ KANCELARIJE ORDINARIJATA:

- 1/ Uz ovaj broj Sl. Vjesnika dostavljamo svim župskim uredima pisani materijal za proslavu iseljeničkog dana, kako nam je poslalo Vijeće za migraciju pri BKJ.
 - 2/ Vjeroučiteljima na znanje: Izšao je iz tiska u 10. izdanju katehetski priručnik: RADOSNA VIJEST, katekizam za 2. i 3. razred s posebnom pripravom za pravopričesnike, Zagreb, 1976. izdalo i naručuje se: HKD Sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Tomislavov trg 21.
 - 3/ O. STANKO RADIĆ, OFM, USPRAVNO DALJE, uz poruku Riječi Božje za godinu "C", Makarska, 1976. cijena 70,00 ND
 - 4/ Župski ured u Maglaju, Bosna, izdao je seriju čestitaka za Božić, a isto će učiniti i za Uskrs, i prihod od čestitaka ide u fond gradnje crkve na čast Blaženoga Leopolda Bogdana Mandića. Preporučujemo župnicima!

SLUŽBENI VJESNIK

MOSTARSKO-DUVANJSKE I MRKANJSKO-TREBINJSKE BISKUPIJE
Izdaje povremeno BISKUPSKI ORDINARIJAT U MOSTARU, za
isključivu upotrebu svećenstva navedenih biskupija
/ C1. 15. Zakona o štampi /

Odgovorni urednik: Dr. PETAR ČULE, biskup, Mostar, JNA 18
Umnoženo vlastitim strojevima.

NA DOBRO VAM DOŠAO BOŽIĆ I SVETO POBOĐENJE JESUŠOVOM

Braćo i sestre!

Mi smo ove godine slavili 1300-godišnjicu pokrštenja našega hrvatskoga naroda. Velik je to dogodjaj i velika milost. Imamo na čemu biti Bogu zahvalni. Pred 13 stokjeća mi smo izišli iz tame na svijetlo. Od pogana postali smo po sv. krstu djeca Božja. I kršćanska vjera, koju smo krštenjem primili, odigrala je veliku ulogu u našem narodnom životu. Da nije bilo kršćanska vjere, možda se "dāhas ne bi ni znalo za nas Hrvate. Kao što se ne zna ni za mnoge moćnije narode, kao što su bili Huni i Avari, koji se krštenjem nisu htjeli uklopiti u zajednicu evropskih naroda, pa ih je nestalo sa lica zemlje.

Da se zahvalimo za veliku milost krštenja, mi smo iz cijele nam domovine upriličili razna hodočašća u našu najstariju poznatu crkvu u Solinu. Najveće i najsvečanije bilo je veliko hodočašće u nedjelju 12. rujna, kad su se tamo našli uz naše biskupе i mnogi strani biskupi, stotine i stotine svećenika, više od 50 tisuća vjernika. Išli smo hodočastiti u Gospino svetište, da se zahvalimo Njoj koja nam je donijela Spasitelja, a zajedno s Njom i preko Nje da se zahvalimo Bogu i Spasitelju našemu.

Ali glavna i prava naša zahvala nije i ne smije biti u tim vanjskim proslavama i manifestacijama. Prava zahvala, kakvu Bog^onas traži, treba da bude u nutarnjoj duhovnoj obnovi, i ta duhovna obnova ne smije završiti sa završetkom vanjskih proslava, ona se ima i dalje nastaviti, a svoj vrhunac treba postići baš u svete božićne dane. Jer kolijevka kršćanstva i korijen naše vjere nalazi se u tajni Božića, u tajni bethlehemske špilje i jaslica, u tajni silaska Sina Božjega po rođenju od Djevice medju nas ljudе.

Ovih božićnih dana svi mi treba da se u duhu nadjemo u betlemskoj štalici pred jaslicama Maloga Isusa. Da se njemu poklonimo. Ali ne samo praznim poklonom, nego i da donesemo Njemu svoje darove. Sveta tri kralja donijeli su, kako znate, Isusu kao darove zlato, tamjan i smirnu, priznavši ga time

svojim Kraljem i Bogom, koji će se u svom smrtnom tijelu za nas žrtvovati. I naš božićni dar Isusu mora biti sličan. Moramo Isusa priznati i isповijediti svojim nebeskim Kraljem, svojim Bogom, ali i Vrhovnim Svećenikom, koji se u žrtvi svoga tijela i krvi žrtvuje za naše spasenje. I to priznanje ima biti ne samo u riječima ili pobožnim osjećajima nego izraženo cijelim našim životom. Obećat ćemo, dakle, poslušnost i podložnost Isusu Kralju time, što ćemo iskreno Njemu u jaslama obećati da ćemo ubuduće sve njegove zapovijedi vršiti moleći ga ujedno da nam prošla pomanjkanja oprosti. Priznat ćemo ga svojim Bogom obećajući da ćemo unaprijed svaki dan i za sebe i u svojoj obitelji pobožno se Njemu moliti te, ujedno ištući oprost od prijašnjih nemarnosti u svojim molitvama. Konačno, kao što se On za nas prinio kao žrtva pomirnica najprije u nebrojenim tegobama kroz život, a na koncu u krvavoj žrtvi na križu, a to ponavlja u sv. Misi, tako i mi Njemu obećajmo, da ćemo u zajednici s Njegovom Mukom i mi iz ljubavi prema Njemu strpljivo podnositi sve teškoće i nevolje života nastojeći svojim žrtvama i žrtvicama davaći Bogu zadovoljštinu za svoje grijeha i za grijeha drugih ljudi promičući tim putem i vlastito spasenje, a i spasenje drugih ljudi, te tim načinom pridonesemo svoj udio i za obraćenje grješnika kao i za uspjeh misija i misionara. Ako ovo sve čvrsto obećamo i kasnije izvršimo, onda ćemo u ovoj našoj jubilejskoj godini stvarno se obnoviti, a proslavit ćemo na pravi način i Božić ove jubilejske godine.

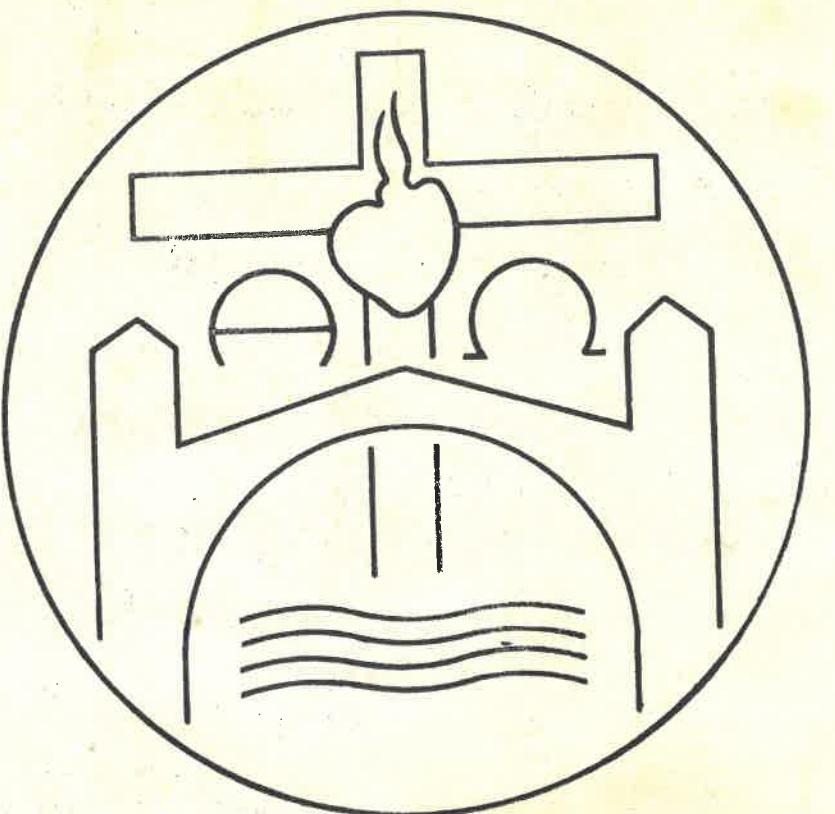
Želeći to svima vama, ovim mi, vaši Biskupi, upućujemo najbolje božićne želje svima našim svećenicima, redovnicima i redovnicama, svima vjernicima, pa i onima na radu u tudjini, posebno pak bolesnicima i nevoljniciima, te šaljemo svima naš natpastirski blagoslov!

Mostar, dne 8. prosinca 1976.

+ PETAR, Biskup-Ordinarij

+ PAVAO, Biskup-Koadjutor.

POUKA ŽUPNICIMA: Božićnu poruku naših Biskupa pročitati vjernicima s oltara na glavnoj Božićnoj Misi!



SLUŽBENI VJESNIK

MOSTARSKO:
DUVANJSKE
I TREBINJSKO-
MRKANSKE
BISKUPIJE

Mostar